

ΕΚΔΟΣΕΙΣ 4ΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

= ΑΡΙΘ. 1 =

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

«Ο πιο κύριος σκοπός του Κράτους
της 4ης Αυγούστου, είναι τα δύο πόδια
τά στερεά, επάνω στα οποία στέκει η
Έλλάς: η αγροτική και η βρ-
γασιική τάξις».

Ι. ΜΕΤΑΣΑΣ

1937

“Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΑΞΙΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ
Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ, ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑΝ
ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ
ΝΑΥΤΙΚΟΙ, ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΑ ΔΥΟ
ΙΣΧΥΡΩΤΕΡΑ ΒΑΘΡΑ ΕΠΙ ΤΩΝ
ΟΠΟΙΩΝ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ Ε-
ΘΝΙΚΟΝ ΜΑΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑ...”

(Λόγοι τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως
κ. Ι. Μεταξᾶ ἐπ’ εὐκαιρίᾳ τῆς δημοσιεύσε-
ως τοῦ Νόμου περὶ ἀγροτικῶν χρεῶν).

Βρισκόμαστε στην εποχή της συγκομιδής. Οί κάμποι που χρυσίζουν και τα κατάφορτα από καρπό δένδρα μαρτυρούν πως η εὐλογία του Θεοῦ δόθηκε αὐτὴ τὴν φορά μ' ἀπλοχεριά στὴν ἑλληνικὴ γῆ. Ἐνα χαρούμενο πανηγῦρι ἀπλώνεται στοὺς ἑλληνικοὺς κάμπους, ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο ὡς τὴν Θράκη, καὶ σ' ὅλα τὰ νησιά.

Ὁ Ἕλλην ἀγρότης, συγκομίζει τὴν ἀνταμοιβὴ τῶν κόπων του, κόπων μιᾶς ὀλόκληρης χρονιάς.

Δίκαιο καὶ σωστό, τὴν ἐποχὴ αὐτὴ τῆς χαρᾶς του νὰ ἀναμνησθῆ τί ἔκανε γι' αὐτὸν ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις Μεταξᾶ (πρὶν ἀκόμη κλείσῃ ἕνας χρόνος) ποὺ κυβερνᾷ τὸν τόπο, γιὰ νὰ τὸν ὑποβοηθήσῃ, νὰ τὸν κατευθύνῃ καὶ νὰ τὸν ἐνισχύσῃ μὲ ὅλα τὰ ἀπαραίτητα οἰκονομικά καὶ ἄλλα μέσα, ὥστε οἱ κόποι του νὰ πιάσουν τόπο καὶ νὰ βρεθῆ στὴν σημερινὴ εὐχάριστη θέσι του. Γιατί, ὅλοι γνωρίζουμε, πὼς δὲν εἶνε ἀρκετὸ νὰ εἶνε εὐνοϊκὲς ἢ καιρικὲς συνθήκες γιὰ νὰ εἶνε μιὰ παραγωγὴ καλὴ. Πρέπει καὶ τὰ μέσα ποὺ θὰ διαθέσουμε γι' αὐτὴν νὰ εἶνε κατάλληλα καὶ ἀφθονα.

Ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι, ὅσοι δὲν εἶνε ἀγρότες, πρέπει νὰ μάθουν τί ἔργον συνετελέσθη ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τῆς 4ης Αὐγούστου γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τῆς γεωργίας ποὺ ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερο κλάδο τῆς Ἐθνικῆς μας Οἰκονομίας.

Τὸν Αὐγούστο τοῦ 1936 ἡ γεωργία καὶ οἱ γεωργικοὶ πληθυσμοὶ βρισκόνταν σὲ κακὰ χάλια. Ἡ ἀφορία καὶ ἡ ἐγκατάλειψι τῶν ζητημάτων τῆς ὑπαίθρου ἀπὸ τὶς κομματικὲς κυβερνήσεις εἶχαν φέρει τὸν ἀγρότη σὲ πραγματικὴ ἀπόγνωσι.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ἰδιαίτερα ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἰ.ω. Μεταξᾶς, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ ἀνέλαβε τὴν διακυβέρνησι τοῦ τόπου ἔστρεψε ὅλη τῆς τὴν προσοχὴ:

1. Νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ ζητήματα τῆς νέας γεωργικῆς χρονιάς ποὺ εἶχε ἀμεση ἀνάγκη ἀπὸ φροντίδα, γιὰ τὴν ὁ καιρὸς δὲν ἐπέτρεπε ἀναβολή. Βρισκόμαστε στὸν Αὐγούστο τοῦ 1936.

2. Νὰ ἐξασφαλίσῃ στὸν γεωργὸ ὅλα τὰ μέσα χάριν στὰ ὁποῖα θὰ ἐπεδίδετο ἀπερίσπαστος στὸ ἐπίμοχθο ἔργο του. Καὶ σὲ ἀρκετὲς περιστάσεις νὰ φροντίσῃ καὶ γιὰ τὴν διατροφή ἀκόμη τῶν γεωργικῶν πληθυσμῶν ὀρισμένων περιφερειῶν ἰδίως ὀρεινῶν.

3. Νὰ καταστρώσῃ ἕνα βασικὸ καὶ μόνιμο πρόγραμμα μεγάλων γεωργικῶν ἔργων πάνω στὸ ὁποῖο θὰ ἐστηρίζετο εἰς τὸ μέλλον ἡ ἀνάπτυξις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς τῆς χώρας.

Ἄς ἰδοῦμε, λοιπόν, πὼς ἡ Κυβέρνησις ἀντιμετώπισε καὶ τὰ τρία αὐτὰ μεγάλα ζητήματα.

ΜΕΡΟΣ

ΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΥ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΓΡΟΤΗ

Σε γενικές γραμμές θα παραθέσουμε εδώ τα κυριότερα από τα γενικά μέτρα που ελήφθησαν και που άφοροδν μεγάλους κλάδους της γεωργίας και των γεωργικών πληθυσμών. Γιατί υπάρχουν και ένα σωρό άλλα δευτερεύοντα μέτρα με τα οποία έρρυθμίσθησαν επίσης ζητήματα της γεωργίας και του γεωργικού κόσμου που η απαρίθμησής των λόγω του πλήθους των είναι δυσχερής.

ΜΕΙΩΣΙΣ ΤΩΝ ΤΟΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Και πρώτ' από όλα η Κυβέρνησις εφρόντισε να κατεβάσῃ τὸν τόκο τῶν καλλιεργητικῶν δανείων ἀπὸ 1—2% καὶ ἔτσι ὁ ἀγρότης μπόρεσε νὰ σηκώσῃ χρήματα ἀπὸ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν μὲ εὐθηνότερο τόκο γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς καλλιεργείας του.

ΔΙΑΝΟΜΗ ΣΠΟΡΟΥ, ΣΙΤΟΥ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΣΙΤΟΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ.

Ἰδιαίτερη σημασία ἀπέδωκεν ἡ Κυβέρνησις στὴν ἔγκαιρη ἐξασφάλισι τοῦ ἀναγκαίου σπόρου σίτου γιὰ τοὺς σιτοπαραγωγούς, δεδομένου, ὅτι ὑπῆρχε μεγάλη ἔλλειψις ἐξ αἰτίας τῆς μικρᾶς παραγωγῆς τοῦ περασμένου χρόνου ὡς καὶ γιὰ τὸν καθαρισμό, τὴν διαλογή καὶ τὴν ἀπολύμανσίν του. Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἀπέστειλεν ἐπιτροπὴ ἀπὸ ἀνωτέρους ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας στὴν Ἰταλία, Κύπρον, Συρίαν, Τουρκικὴν Θράκην καὶ Σερβίαν. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἀγόρασε 6.000.000 χιλιόγραμμα ἐκλεκτῶν σπόρων καὶ τὰ ἔφερε στὴν Ἑλλάδα. Ἐπίσης μὲ ἄλλες ἐνεργείας καὶ μὲ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς καὶ τῆς Κ.Ε.Π.Ε.Σ. ἐξαγοράσθησαν ἄλλα 12.000.000 χιλιόγραμμα σπόρων σίτου. Ὁ σπόρος αὐτός, ἀφοῦ ἔγινε ἡ κατάλληλη διαλογή καὶ ἀπολύμανσι σὲ εἰδικές μηχανικὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, μοιράσθηκε μὲ τὴν ἐγγύησιν τοῦ κράτους διὰ μέσου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ἐπὶ πιστώσει στοὺς σιτοπαραγωγούς ποὺ εἶχαν ἀνάγκη σπόρου. Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὸ ἐδόθησαν στοὺς γεωργούς 25.000.000 δραχμαὶ παρὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς σπορᾶς.

Ἐπίσης διετεθήσαν στὶς γεωργικὰς ὑπηρεσίας καὶ στὰ κέντρα βελτιώσεως τῆς σιτοπαραγωγῆς, ποὺ λειτουργοῦν στὰς σιτοφόρους περιφέρειας περὶ τὰ 25.000.000 δραχμαὶ προερχόμεναι ἀπὸ τὶς πιστώσεις τῆς Κ.Ε.Π.Ε.Σ. Μὲ τὰ τελευταία δὲ μέσα καὶ μὲ τὴν ἄμεση παρακολούθησιν τῶν γεωπόνων στοὺς ἀγρούς ἐγίνε ἐφαρμογὴ τῶν ὀφελιμοτέρων ἐργασιῶν στὶς καλλιεργείας τῶν φυτῶν, τῆς μεγάλης λεγομένης καλλιεργείας, μὲ καταβολὴ ἀπὸ τὴν ἀρμοδίαν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας μέχρι 50% τῶν δαπανῶν. Κυρίως προωθήθη ἡ σκαλιστικὴ καλλιεργεία τοῦ σίτου μὲ λαμπρὰ ἀποτελέσματα.

Τέλος διενεμήθησαν σὲ μικρὴ τιμὴ στοὺς γεωργούς φάρμακα γιὰ τὶς ἀρρώστειας τῶν φυτῶν, ἐργαλεῖα καὶ μηχανήματα, ἀγελάδες ἐργασίας κ.λ.π.

ΔΙΑΝΟΜΗ ΑΛΛΩΝ ΣΠΟΡΩΝ

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν διανομὴν σπόρων σίτου στοὺς σιτοπαραγωγούς, τῇ ὑποδείξει τῆς Κυβερνήσεως, ἐγένετο ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν προμήθεια σπόρου βίκου 1.000.000 χιλιόγραμμων καὶ πατάτας ἐκλεκτῆς ποιότητος χιλίων περίπου τόννων. Ὅλες αὐτὲς ἡ ποσότητες ἐδόθησαν μὲ πίστωσιν καὶ σὲ χαμηλὰς τιμὰς στοὺς παραγωγούς τῶν εἰδῶν αὐτῶν πρὸς σποράν.

57.000.000 ΣΤΟΥΣ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ

Ἰπὸ πενταετίας περίπου ποὺ εἶχε σημειωθῆ ἡ μεγάλη καπνικὴ κρίσις ἡ τότε κυβερνήσις ἔλαβε τὸ μέτρο τῆς συγκεντρώσεως τῶν καπνῶν γιὰ τὴν συγκράτησιν τῶν τιμῶν. Στοὺς καπνοπαραγωγούς εἶχε δοθῆ, τότε, ἡ ὑπόσχεσις πὼς ὅ,τι κέρδος θὰ ἀπέμενε ἀπὸ τὴν πώλησιν τῶν καπνῶν αὐτῶν ἀπὸ τὸ Κράτος θὰ τοὺς ἀπεδίδεται. Τὰ καπνὰ ἐπωλήθησαν καὶ ἀπέφεραν σημαντικὸ κέρδος. Ἡ ὑπόσχεσις ὅμως ποὺ εἶχε δοθῆ στοὺς καπνοπαραγωγούς δὲν ἐτηρήθηκε. Ἡ κομματικὴς κυβερνήσις δὲν εἶχαν σκοπὸ νὰ τοὺς μοιράσουν χρήματα. Τὰ προώριζαν γιὰ τὶς κομματικὰς ἀνάγκες.

Ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις μόλις ἀνέλαβε τὴν ἀρχὴν ἔσπευσε νὰ ἀποδώσῃ στοὺς καπνοπαραγωγούς 57.000.000 δραχμῶν ποὺ οἱ καπνοπαραγωγοὶ οὔτε τὰ περίμεναν. Ἀλλὰ ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις πίστευεν ὅτι τὸ Κράτος δὲν ἔπρεπε νὰ ἀθετήσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του. Καὶ ἐδόθη στὸν καπνοπαραγωγὸ ὅ,τι τοῦ ἀνήκε. Ἐτσι μπόρεσαν οἱ καπνοπαραγωγοὶ ν' ἀντιμετωπίσουν μέρος ἀπὸ τὰς ἀνάγκας τῆς νέας καλλιεργείας.

Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὸ γιὰ πρώτη φορὰ ἐφημεύθη τὸ μέτρο τῆς

συλλογής του καπνοσπόρου του οποίου εξησφαλισθη ή διάθεσις σε ίκανοποιητικές τιμές για τους καπνοπαραγωγούς.

ΜΕΙΩΣΙΣ ΦΟΡΩΝ 100 ΚΑΙ ΠΛΕΟΝ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ

Όταν ή Κυβέρνησις ανέλαθε την αρχή, τὰ δημόσια οικονομιά ησαν σε πολύ κακή κατάστασι. Είχαμε φθάσει στην οικονομική καταστροφή. Παρά τοῦτο ἐνόμισε ὅτι ἔπρεπε νά ἀνακουφίσῃ τὸν ἀγρότη πού καί αὐτός ἀπό τὴν ἀφορία καί τὴν κακοδιοίκησι τοῦ παρελθόντος ὑπέφερε οικονομικῶς. Καί τὸν ἀνεκούφισε μειώνοντας ἀκόμη καί τοὺς φόρους.

Ἐμείωσε τὸν ἔγγειο φόρο ἐπὶ τοῦ καπνοῦ, καί ἔτσι ἀνεκούφισθησαν σημαντικὰ οἱ παραγωγοὶ γιατί ἡ ὀφέλειά των ἀνῆλθε στὰ 40.000.000 δραχμῶν.

Ἐπίσης ἀπῆλλαξε ἀπὸ τὴν φορολογίαν τοὺς ἐλαιοπαραγωγούς για τὸ λάδι πού χρησιμοποιοῦν ὀλόκληρο τὸν χρόνο για τίς ἀνάγκες τοῦ σπιτιοῦ των. Καί ἡ ὀφέλεια αὐτῆ τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν ἔφθασε τὰ 25.000.000 δραχμῶν.

Ἀπῆλλαξε τὸν Α.Σ.Ο. ἀπὸ τὴν ἔγγειο φορολογία κατὰ τὸ σταφιδικὸ ἔτος 1936-1937. Ἡ φορολογία αὐτῆ ἀνῆρχετο στὰ 40.000.000 δραχμῶν.

Συνολικὰ δηλαδὴ ἡ μείωσις αὐτῆ τῶν φόρων ἔφθασε τὰ 100 καί πλέον ἑκατομμύρια σε μιὰ ἐποχὴ πού ἡ Κυβέρνησις ἀντιμετώπιζε τόσες καί τόσες ἐπείγουσες ἀνάγκες με τὰ ταμεία τοῦ Κράτους κενά.

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΡΙΘΗΣ ΚΑΙ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ

Ὁ χειμῶνας πού ἐπέρασε ἐπρομηνύετο, ὅπως καί ὑπῆρξε, δύσκολος για τοὺς κατοίκους τῆς ὑπαίθρου καί ἰδίως για τοὺς ὄρεινους πληθυσμούς. Ἡ Κυβέρνησις τὸ ἐγνώριζε. Καί ἐκ τῶν πρώτων ἔσπευσε νά λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα για νά ἐξασφαλίσῃ τὸν ἄρτο τῶν πληθυσμῶν ἐκείνων πού ὑπέφεραν περισσότερο. Εἰσήχθησαν ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ καί διανεμήθησαν ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς 3.000 τόννοι κριθῆς καί 7.000 τόννοι ἀραβοσίτου.

ΔΙΑΝΟΜΗ 480.000 ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ ΝΕΩΝ ΓΑΙΩΝ

Κατόπιν ἡ Κυβέρνησις καταπίασθη με τὴν διανομὴ τῶν γαιῶν πού εἶχαν ἀποκαλυφθῆ στην Μακεδονία, ὥστε ὁ κάθε δικαιοῦχος ἀγρότης νά μπορέσῃ ἀμέσως νά πάρῃ τὸ κτῆμα του καί νά τὸ καλλιεργήσῃ για τὴν ἐφετεινὴ περίοδο. Τὸ ζήτημα ἦταν ἄρκετὰ περίπλοκο. Ἀλλὰ με σύντονη ἐργασία καί με τὴν ὑ-

περπηδηοὶ ὄλων τῶν δυσκολιῶν κατωρθώθη νά γίνῃ ἡ διανομὴ τῶν γαιῶν αὐτῶν καί ὁ κάθε ἀγρότης νά ἔχῃ τώρα τὸν κλῆρο του. Οὕτω α) παρεχωρήθησαν ὀριστικῶς πρὸς πλήρη ἢ συμπληρωματικὴν ἀποκατάστασι 20.000 περίπου οἰκογενειῶν τῶν ὀμύρων καί τῶν γειτονικῶν πρὸς τὰς γαίας συνοικισμῶν, 380.000 στρέμματα. β) Παρεχωρήθησαν προσωρινῶς στοὺς μετακινητέους κατοίκους τῶν πυκνοκατοικημένων καί ἐκείνων πού ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἀραίωσι συνοικισμῶν ἄλλα 100.000 στρέμματα.

Ὅλα αὐτὰ τὰ 480.000 στρέμματα ἐκαλλιεργήθησαν. Για τίς ἀνάγκες δὲ τῶν ἀγροτῶν αὐτῶν διετέθησαν 23.000.000 δραχμῶν.

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΓΑΙΩΝ

Ἐξ ἄλλου διὰ νόμου ἐπετράπη ὅπως ὅσες γαίες, ἀπὸ ἐκεῖνες πού ἀπεστραγγίσθησαν στην Μακεδονία, παρέμεναν ἀδιάθετες ἐκμισθοῦνται σε τρίτους. Ἀπὸ τὰς γαίας αὐτὰς μέρος μέχρι 1000 συνολικὰ στρέμματα ὑποδιαίρουμένα σε τμήματα 50-200 στρεμμάτων ἐκμισθοῦνται 1) σε αὐτοκαλλιεργητὰς τῶν ὀπείων τὰ κτῆματα ἀπῆλλοτριώθησαν, 2) σε ἀποφοίτους ἀνωτέρων καί πρακτικῶν γεωργικῶν σχολῶν καί 3) σε ἀκτῆμονας καλλιεργητὰς, ὅταν πρόκειται νά ἀσκῆσουν αὐτοπρὸσωπον ἢ με αὐτεπιστάσιαν καλλιέργειαν.

ΣΥΓΚΡΑΤΗΣΙΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΟΥ ΒΑΜΒΑΚΟΣ

Ἄλλο ἐπίσης σημαντικὸ μέτρο τῆς Κυβερνήσεως ὑπῆρξε ἡ συγκράτησις τῆς τιμῆς τοῦ βάμβακος. Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἡ Ἀγροτικῆς Τράπεζα τὸν συνεκέντρωσε. Ἄμεσο ἀποτέλεσμα τοῦ μέτρου ἦτο νά ἀνέλθουν αἱ τιμαὶ τοῦ καθαροῦ (ἐκκοκισμένου) βάμβακος κατὰ Ἰανουάριον καί Φεβρουάριον σε 52-57 δραχμάς κατ' ὀκᾶν, τοῦ δὲ ἀκαθαρίστου σε 16-22 δραχ. κατ' ὀκᾶν.

Συγχρόνως ἐδόθησαν δάνεια εἰς τοὺς βαμβακοπαραγωγούς.

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ

Για τὴν καταπολέμησι τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν πού ἐνεφανίσθησαν κατὰ τὴν τρέχουσα γεωργικὴ περίοδο διετέθησαν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν μεγάλα πιστώσεις. Κατεπολεμήθησαν ἀποτελεσματικῶς ἡ ἀκρίδα καί οἱ ἀρουραῖοι πού ἐνεφασίσθησαν σε διάφορες περιφέρειες. Κατεπολεμήθη ὁ δάκος καί διεσώθη ἡ ἐλαιοπαραγωγή. Διετέθησαν πρὸς τοῦτο πλέον τῶν 2.500 τόννων μελάσσα καί περί τὰ 20.000.000 δραχμά.

Κατεπολεμήθη ἡ δουρίνη καί αἱ ἄλλαι ἀσθένειαι ἀπὸ τὰς ὁποίας προσεβλήθησαν τὰ ζῶα στην Θεσσαλία, Μακεδονία, Θρά-

κη. Καί για τόν σκοπό αὐτό διετέθησαν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησι μεγάλα πιστώσεις. Ἐπίσης ἠυξήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν κτηνιάτρων στὴ Θεσσαλία κατὰ 10 καὶ διετέθη ἕνα ἑκατομμύριο γιὰ τὴν ἀγορὰ 25 ἐπιτητόρων γιὰ τὴν ἵπποπαραγωγή τῆς Ἡλείας.

Ἡ ΔΑΣΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Γιὰ πρώτη φορά μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς, ἐγένετο ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Κυβέρνησι ἑναρξίς οὐσιαστικῆς δασικῆς πολιτικῆς καὶ ἐτέθησαν θάσεις γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ ριζικῶν μέτρων. Καὶ κατὰ πρῶτον ἀπεφασίσθη ἡ προστασία τῶν ὀλίγων ἀπὸ ἔλατα δασῶν μας ποὺ ἔχουν ἀπομείνει, μὲ τὴν ἀπομάκρυνσι ἀπὸ αὐτὰ τῶν αἰγῶν. Ἀπεφασίσθη ὁμως χάριν τῶν ἀναγκῶν τῆς κτηνοτροφίας, ἡ προοδευτικὴ τμηματικὴ ἐφαρμογὴ τῶν μέτρων, ἀπαγορευθεὶς τῆς θοοκῆς τῶν αἰγῶν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου ἐξ ὀλοκλήρου μὲν γιὰ τὰ μικρὰς ἐκτάσεως δάση ἐλάτων, κατὰ τμήματα δὲ ἐνὸς τετάρτου εἰς τὰ μεγάλα.

Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὰ ἐδόθη κάθε δυνατὴ προώθησις γιὰ τὴν ἐπέκτασι καὶ τὴν τόνωσι τῆς ἀναδασωτικῆς προσπάθειας τῆς χώρας καὶ τὴν ἀνάπτυξι γενικωτέρου φιλοδασικοῦ αἰσθήματος. Οὕτω διανεμήθησαν δωρεάν εἰς νομικὰ πρόσωπα, συλλόγους, σωματεῖα, ἰδιώτας καὶ σχολεῖα 6.000.000 δασικὰ δενδρύλλια καὶ 3.000 ὀκάδες δασικῶν σπόρων, καὶ παραλλήλως ἰδρύθησαν τρία νέα μεγάλα κρατικὰ δασικὰ φυτώρια στὴν Β. Ἑλλάδα μὲ ἀπόδοσι 1.500.000 δένδρων τὸ χρόνο.

ΚΛΑΔΟΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Ἰδρύθη κλάδος δασικῆς πίστεως παρὰ τῇ Ἀγροτικῇ Τράπεζῃ. Ὁ θεσμὸς ἐπέτυχε πλήρως. Ἡ τράπεζα χορηγεῖ δάνεια στοὺς χωρικοὺς τῶν ὄρεινῶν μερῶν. Ἡ ἐκμετάλλευσι τῶν δασῶν γίνεται ἀπὸ τοὺς συνεταιρισμοὺς. Μὲ τὸν θεσμὸ τῆς δασικῆς πίστεως ἀνεκουφίσθησαν οικονομικῶς οἱ ὄρεινοὶ πληθυσμοὶ ποὺ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἦσαν θύματα τῶν τοκογλύφων καὶ ἄλλων ἐκμεταλλευτῶν. Συγχρόνως ἐγένε δυνατὴ ἡ ἐντατικὴ καὶ πιὸ συστηματικὴ ἐκμετάλλευσι τῶν δασῶν μὲ σημαντικὴ ὀφέλεια τῶν γύρω πληθυσμῶν. Εἰδικώτερα ἐμελετήθη ἡ ἐπιστημονικώτερα καὶ ἀποδοτικώτερα διαχειρίσις καὶ ἐκμετάλλευσι τῶν δασῶν μας γιὰ ἕκατὸ περίπου δάση δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ ἐκτάσεως ἐνὸς ἑκατομμυρίου στρεμμάτων. Ἀπεφασίσθη καὶ ἤρχισε ἡ ἐκμετάλλευσι τῶν ἐξ ὀξυῶς ἐθνικῶν δασῶν μας τὰ ὅποια παρέμεινον ἀνεκμετάλλευστα, συνήφθη δὲ καὶ σχετικὴ συμφωνία μὲ τοὺς σιδηροδρόμους τοῦ Κράτους γιὰ τὴν προμήθεια τῶν εἰς αὐτοὺς ἀναγκαιούντων στρωτήρων.

Γιὰ τὴν πραγματοποιήσι τοῦ τελευταίου αὐτοῦ σκοποῦ καὶ γιὰ τὴν μεταφορὰ τῶν δασικῶν προϊόντων ἀπεφασίσθη ἡ κατασκευὴ τριῶν μεγάλων ὁδῶν, μιᾶς στὴν Κατερίνη γιὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐκεῖ δάσους, ἄλλης στὰ Γρεβενὰ καὶ τρίτης μεταξὺ Καλαμπάκας καὶ Ἰωαννίνων.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Καὶ ἡ κτηνοτροφία, ὁ σημαντικὸς αὐτὸς κλάδος τῆς Ἐθνικῆς μας Οἰκονομίας προσεῖλκυσε τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἔλαβε σειρὰν μέτρων γιὰ τὴν βελτίωσι τῆς Μεταξὺ αὐτῶν περιλαμβάνεται ἡ ἴδρυσις εἰδικῶν κτηνοτροφείων, εἰς τὰ κέντρα τῆς ὑπαίθρου.

Ἐπιπροστατεύθησαν οἱ κτηνοτρόφοι μὲ τὴν παράτασιν τοῦ ἐνοικιοῦτάσιου βοσκῶν.

Ἐκ παραλλήλου καὶ ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα ἔλαβε ἄλλα μέτρα γιὰ τὴν ἐνίσχυσι τῶν κτηνοτρόφων. Κατὰ τὸ τρέχον γεωργικὸν ἔτος διανεμήθη ἐντόπιος τριφυλλόσπορος γιὰ τίς ἀνάγκες τῶν. Ἐχορηγήθησαν μακροπρόθεσμα δάνεια γιὰ τὴν ἀγορὰ ἀπὸ τὰς κοινότητας βοσκῶν.

Τέλος καταβάλλεται σημαντικὴ προσπάθεια διὰ τὴν ὀργάνωσι τῆς κατεργασίας τοῦ γάλακτος ἀπὸ τοὺς ἰδίους τοὺς παραγωγὰς μὲ τὴν ἴδρυσι τυροκομείων καὶ τὴν πώλησι τῶν τυροκομικῶν προϊόντων ἀπὸ τὴν ἰδίαν τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν γιὰ λογαριασμό τῶν παραγωγῶν σὲ καλλίτερες τιμές.

ΟΙ ΓΕΩΠΟΝΟΙ ΣΤΟ ΠΛΕΥΡΟ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΗ

Ἡ Κυβέρνησις νομίζει ὅτι ἡ θέσις τῶν γεωπόνων καὶ τῶν ἄλλων γεωργικῶν ὑπαλλήλων εἶνε στοὺς ἀγροὺς καὶ στὸ πλεῖρον τοῦ ἀγρότη καὶ ὄχι μέσα στὰ γραφεῖα. Γιατὶ ὁ γεωργὸς πρέπει νὰ ἔχη σὲ κάθε στιγμὴ κοντὰ του τὸν ἀρμόδιο ὁδηγὸ καὶ δάσκαλο γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου του. Γι' αὐτὸ ἔδωσε αὐστηρὰς ὁδηγίαις στοὺς ὑπαλλήλους τῶν ἐπαρχιακῶν κέντρων νὰ περιέρχωνται τὴν ὑπαίθρου, νὰ ἔρχωνται σὲ ἀμεσο ἐπαφή μὲ τὸν ἀγρότη καὶ νὰ τοῦ δίδουν μὲ προθυμία λεπτομερεῖς ὁδηγίαις τῶν γεωτῶν μεθόδων ποὺ πρέπει νὰ ἐφαρμόζωνται στὴν καλλιέργειαν. Καὶ γιὰ πρώτη φορά τὸ μέτρο αὐτό, ποὺ καὶ ἄλλες κυβερνήσεις ἐπεδίωξαν νὰ τὸ ἐφαρμόσουν, ἐφηρμόθη πραγματικὰ.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ τὸ μέτρο ἐδόθηκε ἀπὸ τὴν Κυβέρνησι περιωσότερη δικαιοδοσία στοὺς γενικοὺς δικαιοκτῆς γιὰ νὰ μποροῦν νὰ περιοδεύουν στὴν περιφέρειά των καὶ νὰ λύουν ἐπὶ τόπου ζητήματα τῆς ὑπαίθρου.

ΔΙΑΝΟΜΗ 85.000 ΔΕΝΔΡΩΝ

Με την φροντίδα του Υπουργείου της Γεωργίας διανεμηθησαν σε αγρότες 85.000 καρποφόρα δένδρα δωρεάν και με έκπτωση 50 % άλλες 30.000 δένδρα. Έκτός από αυτό διετέθησαν για βραδεία των Ικανοτέρων γεωργών με διαγωνισμούς 500.000 δραχμαί.

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το Υπουργείον της Γεωργίας απέδωσε ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθησι των Γεωργικών Όργανισμών γενικά, για την εκτέλεσι από αυτούς των έργων για τα οποία έχουν ιδρυθῆ και για την περιστολή ενεργειών κειμένων έξω από τὸν προορισμό τους και αντικειμένων πρὸς τὴν ἀποστολήν των. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τὸ Υπουργείον Γεωργίας ἐνεργεῖ συνεχῶς διοικητικούς και διαχειριστικούς ἐλέγχους και ἐπιβάλλει τὰς ἐνδεικνυόμενας κυρώσεις ὅπου παρίσταται ἀνάγκη, ὅπως στὸ Γραφεῖο Προστασίας Ἑλληνικῶν Σύκων, ἢ διοικήσεις τοῦ ὁποῖου ἀντεκατεστάθη μετὰ τὴν ἐξακρίθωσι ἀνωμαλιῶν κατὰ τὴν λειτουργίαν του. Ἔτσι οἱ γεωργικοὶ ὀργανισμοὶ και πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἶχαν καταστήσει κέντρα κομματικῆς συναλλαγῆς, μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου ἐπιτελοῦν τὸν προορισμὸν τους και ἐτέθησαν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησι τῆς Γεωργίας και τῶν γεωργικῶν πληθυσμῶν.

Ἡ ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 350 Νόμου τοῦ 1936 και χάριν τῆς εὐρυτερας ὀργανώσεώς του, τὸ Ταμείον Γεωργικῶν Ἀσφαλειῶν ὑπῆχθη στὸν ἔλεγχον τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς. Τὸ Ταμείον αὐτὸ ὑπὸ τὸ νέον καθεστῶς διατηρεῖ μὲν τὴν οἰκονομική και νομική αὐτοῦ ὑπόστασι, ὑπάγεται ὁμως ὑπὸ τὴν διοίκησι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς και τὴν διεύθυνσι τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἰδίας Τραπεζῆς.

Ἀπεφασίσθη ἡ καθιέρωσι ἀπὸ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν τοῦ θεσμοῦ τῆς ἀσφαλίσεως τῆς ζωῆς τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν. Ἡ ἀσφάλισις θὰ εἶνε προαιρετική. Οἱ ὄροι μὲ τὸς ὁποίους θὰ ἀσφαλίζωνται θὰ ὀρισθοῦν ἀφοῦ γίνουσι πρῶτα ὄλες ἢ σχετικές μελέτες.

Ἡ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Για τὴν προστασία τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν και τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς ἐκτὸς ἀπὸ τὴν μείωσι τῆς φορολογίας τοῦ ἀναφέραμα και τὰ ἄλλα συνήθη μέτρα ἐτέθη σὲ ἐφαρμογή ὁ νόμος 5814 γιὰ τὴν ἐξασφάλισι τῆς τιμῆς τῶν ἐλαιοπυρήνων και ἐλήφθη πρόνοια

γιὰ τὴν ἀπόλυτη ἐξαγωγή τοῦ ἐλαιολάδου στὸ ἐξωτερικόν. Καὶ ἔτσι μπόρεσαν οἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ νὰ διαθέσωσι τὸ λάδι των σὲ ἱκανοποιητικές τιμές.

ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΤΟΥ Π.Α.Σ

Διελύθη ὁ περίφημος Πανθεσσαλικὸς ἐναγκαστικὸς Συνεταιρισμὸς τοῦ εἶχε σκοπὸ νὰ φροντίσῃ γιὰ τὰ ἔργα τοῦ Πηνειοῦ, γιὰτὶ δὲν ἐξεπλήρωσε τὸν προορισμὸν του και ἐφορολογούντο μόνον ἀδίκως οἱ αγρότες τῆς Θεσσαλίας. Μαζὶ μὲ τὴν διάλυσι τοῦ Π.Α.Σ. καθήρηθη και ἡ ὑπὲρ αὐτοῦ φορολογία τῶν Θεσσαλῶν ἀγροτῶν. Τὴν συνέχισι τῶν ἔργων ἀνέλαβε τὸ Κράτος

ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ἐπὶ τῆ βάσει κοινῦ προγράμματος τῶν Ὑπουργείων Γεωργίας και Συγκοινωνίας και τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ἐξετελέσθη σειρά μικρῶν ὕδραυλικῶν και ἀποξηραντικῶν ἔργων σὲ πλείστες περιφέρειες. Ἀπεδόθησαν στὴν καλλιέργεια σημαντικὲς ἐκτάσεις ἢ ὁποῖες ὄχι μόνον δὲν ἀπέδιδαν οἰκονομικῶς τίποτε ἀλλὰ και σὲ πλείστες περιπτώσεις ἦσαν νοσηγόνου ἐστὶαι γιὰ τοὺς περιοίκους ἀγροτικούς πληθυσμοὺς.

Ἐπίσης διετέθησαν περὶ τὰ 3.000.000 δραχμαί γιὰ τὴν ἐκτέλεσι μικρῶν ἀποστραγγιστικῶν και ἀρδευτικῶν ἔργων μὲ συμμετοχή τῶν ἐνδιαφερομένων.

Οὕτω ἐκτὸς ἀπὸ τίς γαῖες τοῦ ἀποστραγγίζονται στὴ Μακεδονία και τὴ Θράκη, τὴν Θεσσαλία και τὴν Ἀττικοβοιωτία, ἐξεχερσώθησαν περὶ τὰ 11.000 στρέμματα, ἐξεθαμνώθησαν περὶ τὰ 2.500 στρέμματα και οὕτω ἀπεδόθησαν στὴν καλλιέργεια νέες μεγάλες ἐκτάσεις τοῦ πρὶν ἦσαν ἀκαλλιέργητοι. Ἐπίσης εἰς τὰς αὐτὰς περιοχὰς ἐξετελέσθησαν και πολλὲς ἄλλες δευτερεύουσες ἐργασίες παρομοίας φύσεως.

Ὅλα τὰ ἀνωτέρω μέτρα ἐφαρμοσθέντα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ τοῦχοντος γεωργικοῦ ἔτους, ἀποτελοῦν μέρος τῆς ἐφαρμογῆς ἐνὸς προγράμματος εὐρείας και ἀμέσου προστασίας τῆς σιτοπαραγωγῆς και τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ τῶν σιτοπαραγωγῶν ἰδίαι περιφερειῶν τοῦ Κράτους.

ΤΟ ΤΑΜΕΙΟΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Συνεστήθη ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν εἰδικὸν Ταμείον Ὑδραυλικῶν ἔργων Μακεδονίας τὸ ὁποῖον μὲ τὴν χρηματοδότησιν τοῦ Κράτους ἔ' ἀναλάβῃ τὰ ἔσοδα ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀποστραγγιζομένων γαιῶν. Τὸ ταμείον αὐτὸ ἄρχισε νὰ λειτουργῆ

καί νά παραλαμβάνη τὰ ἔργα πού κατεσκευάσθησαν ἀπὸ τίς ἑταιρείες Φαουντέσιον καί Γιούλεν. Γὸ Ταμείον θ' ἀσχοληθῆ κυρίως μὲ τὴν συντήρησιν, συμπλήρωσιν καί βελτίωσιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων, μὲ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν γαιῶν πού προέκυψαν ἀπὸ αὐτὰ καθὼς καί μὲ τὴν καλὴ γεωργοοικονομικὴ ἐκμετάλλευσιν τῶν διὰ τῆς ἐντατικωτέρας καλλιέργειας τῶν ἀπὸ τοῦς γεωργοῦς πού ἀποκαθίστανται στὶς γαῖες αὐτές.

Η ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΙΤΟΥ

Ἡ Κυβέρνησις ἐν συνεννοήσει μὲ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν ἔσπευσεν ἐγκαίρως νά καθορίσῃ προσωρινὴ τιμὴ γιὰ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ σίτου σὲ 8,70 δραχ. τὴν ὁκά καί διέταξε μάλιστα τίς Ἐνώσεις τῶν συνεταιρισμῶν νά ἀρχίσουν ἀμέσως τὴν προσυγκέντρωσιν μὲ θάσι τὴν ἀνωτέρω τιμῇ.

Ἔτσι, μὲ τὸ μέτρον αὐτό, ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις ἀπέκλεισε τὴν ἀγορὰ τοῦ σίτου ἐκ μέρους τοῦ ἐμπορίου σὲ τιμὰς μικρότερες, ἐπὶ ζήμια τῶν σιτοπαραγωγῶν καί ἐξησφάλισε σ' αὐτοὺς τὴν πλέον ἱκανοποιητικὴ τιμὴ γιὰ τὴν διάθεσιν τοῦ προϊόντος τῶν.

Τὸ μέτρο αὐτὸ εἶνε ἀρκετὰ χαρακτηριστικὸ τῆς προβλεπτικότητος μὲ τὴν ὁποίαν ἐνεργεῖ ἡ Κυβέρνησις γιὰ τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων τῶν ἀγροτῶν. Καί εἶνε ἀσφαλῶς ἡ πρώτη φορὰ πού χάρις στὸ μέτρο αὐτὸ οἱ σιτοπαραγωγοὶ δὲν θὰ προσφέρουν τὸ προϊόν τους ὅσο-ὅσο στοὺς ἐμπόρους.

ΝΕΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν μείωσιν τῶν καλλιεργητικῶν δανείων, ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀγροτῶν ἔθεσε σὲ ἐφαρμογὴ νέον σύστημα Ἀγροτικῆς Πίστεως.

Σχετικῶς ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως Ι. Μεταξῆ προέβη εἰς τὰς κατωτέρω δηλώσεις:

«Ἄφ' ἧς ἀνελάβον τὴν κυβέρνησιν μοῦ ὑπεβλήθησαν ἐπίμονα τὰ αἰτήματα τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου ὅπως ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα ὀλοκληρώσῃ τὸ ἔργον τῆς ἐν τῇ ὑπαίθρῳ ἀφ' ἑνὸς διὰ τῆς συμπληρώσεως τοῦ δικτύου αὐτῆς καί ἀφ' ἑτέρου διὰ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἀκολουθουμένου συστήματος ὡς πρὸς τὴν ἀσκησιν τῆς ἀγροτικῆς πίστεως. Τοῦτο δὲ διότι ὑπὸ τὸ μέχρι τοῦδε ἐπικρατήσαν σύστημα ὅχι μόνον ἀπεκλείετο τῆς ἀμέσου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῆς Τραπεζῆς σημαντικὸς ἀριθμὸς γεωργῶν καί ἀγροτῶν, ἀλλὰ καί οἱ τυγχάνοντες τοιαύτης ὑπεχρεοῦντο εἰς πολλαπλὰς διατυπώσεις καί ὑφίσταντο ὡς ἐκ τούτου καί ὕλικὰς δαπάνας καί ὑπεβάλλοντο εἰς μακρὰς ἡμεραργίας

κυρίως κατὰ τὰς ἐποχὰς τῆς ἐντατικῆς καλλιέργειας.

Ἐἶχον ὡς ἐκ τούτου εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐπιστήσει τὴν προσοχὴν τῆς νέας Διοικήσεως τῆς Τραπεζῆς ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς μεταβολῆς τοῦ μέχρι τοῦδε ἐφαρμοσθέντος συστήματος.

Εὐρίσκομαι ἤδη εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νά ἀναγγείλω πρῶτος πρὸς τὸν Ἀγροτικὸν Κόσμον, ὅτι ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα μετὰ μακρὰν καί ἐξονυχιστικὴν μελέτην τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῆς κατέληξεν εἰς τὴν ἐκπόνησιν νέου συστήματος ἀγροτικῆς πίστεως, τὸ ὁποῖον θὰ ἱκανοποιήσῃ ὅλους τοὺς πόθους τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου.

Διὰ τοῦ νέου συστήματος ἐπιδιώκεται ἡ γενίκευσις τῆς ἀγροτικῆς πίστεως εἰς ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔτυχον μέχρι τοῦδε ἐνισχύσεως ἐκ μέρους τῆς Τραπεζῆς. Πρὸς τοῦτο ἡ Τράπεζα δὲν θὰ ἀναμῆνῃ νά προσφύγῃ ὁ ἀγρότης πρὸς αὐτὴν, ἀλλὰ αὐτὴ θὰ ἐξακριβώσῃ τὰς ἀνάγκας τῶν ἀγροτῶν κατὰ Κοινότητα, καταρτιζούσα ἰδίους καταλόγους, ὥστε νά εἶνε εἰς πᾶσαν στιγμὴν ἐτοίμη νά ἔλθῃ ἀρωγὸς εἰς τὸν γεωργόν.

Τὸ σύστημα τῆς παροχῆς τῶν πιστώσεων ἀποσυγκεντροῦται καί ἀπλουστεύεται διὰ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ θεσμοῦ τῶν Τοπικῶν Πιστωτικῶν Συμβουλίων τῆς Τραπεζῆς, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ συμμετέχουν καί ἀντιπρόσωποι τῶν γεωργῶν.

Γενικεύεται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀνοικτῶν λογαριασμῶν ἐπὶ προσωπικῇ ὠφελείᾳ καί γενικῶς ἀπλοποιεῖται ἡ διαδικασία δανεισμοῦ.

Κατὰ τὸ νέον σύστημα ἕκαστος γεωργὸς θὰ ἔχῃ ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς του ἀντοχῆς ὀρισμένην πίστωσιν παρὰ τῆς Τραπεζῆς, τῆς ὁποίας θὰ δύναται νά κάμῃ χρῆσιν, κατὰ τὴν κατάλληλον στιγμὴν, χωρὶς νά ἀπαιτοῦνται ἄλλαι διατυπώσεις, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἰδίας αὐτοῦ καταθέσεως εἰς τὴν Τράπεζαν.

Ἐὰν εἰς ταῦτα προστεθοῦν ὁ γενόμενος ἤδη ὑποβιβασμὸς τῶν ἐπιτοκίων τῆς Τραπεζῆς κατὰ 1-2 % ἐπὶ τῶν καλλιεργητικῶν δανείων ἐπὶ ἐνεχύρῳ, ἢ πρὸς διμήνου μείωσις τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν λιπασμάτων κατὰ 2 %, ἢ μείωσις εἰς 6 % τοῦ τόκου τῶν χορηγουμένων ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς δανείων δι' ἐγγειοβελτιωτικά, τῆ συμμετοχῇ τοῦ Κράτους, ἔργα, ἢ ἐπιταχυνομένη καί μέλλουσα συντόμως νά ὀλοκληρωθῇ συμπλήρωσις τοῦ δικτύου τῶν Ὑποκαστημάτων καί Πρακτορειῶν τῆς Τραπεζῆς ὡς καί ἡ διαταχθεῖσα ὑπ' αὐτῆς ἔρευνα διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν γεωργοοικονομικῶν συνθηκῶν τῶν βεβαρημένων ἀπὸ παρελθόντα ἔτη ὀφειλετῶν τῆς Τραπεζῆς, θὰ ἀντιληφθῇ ἀσφαλῶς ὁ ἀγροτικὸς κόσμος τὴν τεραστίαν προσπάθειαν, ἢ ὁποία καταβάλλεται ἀπὸ τὴν σημερινὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ἐκνύψωσιν τοῦ οἰκονομικοῦ καί βιωτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἀγροτικῶν πληθυσμῶν.

ΠΡΙΝ ΚΛΕΙΣΕΙ ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ

Αυτά είνε σέ γενικές γραμμές, όπως είπαμε και στην αρχή τ' μέτρα που έφρόντισε νά λάβη ή κυβέρνησις Μεταξά, μόλις ανέλαβε την διακυβέρνησι της χώρας για νά αντιμετώπιση τις επείγουσες ανάγκες του λήξαντος γεωργικού έτους και νά ανακουφίση τον αγρότη.

Αυτά τά μέτρα, όπως και ένα σωρό άλλα δευτερεύοντα, ελήφθησαν από την Κυβέρνησι προτού ακόμη κλείσει ένας χρόνος που κυβερνᾶ τον τόπο, ενώ συγχρόνως έπρεπε νά φροντίση και για την Έθνική μας Άμυνα, για την Κοινωνική Πρόνοια, την περιφρούρησι της αξίας της δραχμής, καθώς επίσης και νά μεριμνήση για τις ανάγκες και όλων των άλλων εργαζομένων τάξεων που και αυτές δέν ησαν σέ καλλίτερη κατάστασι, από την γεωργική. Και γενικά νά φροντίση για όλα τά επείγοντα ζητήματα του Κράτους που είχαν δημιουργηθῆ χάρις στην κακοδιοίκησι των κομματικών κυβερνήσεων και που ή ρύθμισις των δέν έπαιρνε ανάσβολή.

ΜΕΡΟΣ II

ΤΟ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟ ΚΑΙ ΥΔΡΑΥΛΙΚΟ

Όταν ή Έθνική Κυβέρνησις ανέλαβε την αρχή έστρεψε εκ των πρώτων την προσοχήν της και στο σταφιδικό ζήτημα. Ο σταφιδικός οργανισμός βρισκόταν σέ απόλυτη αδυναμία ν' αντιμετώπιση με τά δικά της μέσα την τρέχουσα σταφιδική κρίσι. Καμμία Τράπεζα δέν δεχότανε νά τον ενισχύση με χρήματα. Η Κυβέρνησις που ήθελε νά εξασφαλίση στους σταφιδοπαραγωγούς ίκανοποιητικὰς τιμάς και νά δημιουργήση σταθερή οικονομική κατάστασι για τον Α.Σ.Ο. έλαβε τά κατωτέρω μέτρα:

ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΤΑΦΙΔΑ ΚΑΙ ΤΟΝ Α.Σ.Ο.

Στις 17 Αύγουστου 1936 δηλαδή 13 ημέρες ύστερα που ήλθεν εις την έξουσιαν έβγαλε τον υπ' αριθ. 5 Αναγκαστικό Νόμο με τον οποίον έλάμβανε ένα σωρό προνοητικά και ευεργετικά μέτρα για τή σταφίδα και για τον Α.Σ.Ο.

Πρώτα ο νόμος εκείνος διέταζε μέχρις 25 Αύγουστου κάθε χρόνο νά ορίζεται ή τιμή με την οποίαν θά εξαγοράζονται τά πλεονάσματα καθώς και την εισφορά της εξαγωγής και των παραγωγών.

Δεύτερο άπεμακρύνθησαν από τὸ Διοικητικό Συμβούλιο του Α.Σ.Ο. οί πολιτευόμενοι, διευθύνται των Ένώσεων κ.λ.π. κι' έτσι έποψε νά οργιάζη ὁ κομματισμός.

Τρίτο ο νόμος έπρονοούσε και έβαζε ένα προληπτικό έλεγχο στα έσοδα και στα έξοδα του Α.Σ.Ο.

Τέταρτο έμπαινε κάποιο νοικοκύρευμα εις τά έξοδα του Α.Σ.Ο. με τον περιορισμό πολλών υπαλλήλων και τὸ διώξιμο των άργομισθων που καταλαλούσε έναντίον τους ὄλη ή Πελοπόννησος.

Πέμπτο ὁ Α.Σ.Ο. δια τὰ χρέη του πρὸς τὸ δημόσιο έπαιρνε άναστολή δια τρία χρόνια και δέν θά έπλήρωνε την έγγειο φορολογίαν 1936-37 που ανήρχετο στα 40.000.000 δραχμῶν.

Ένισχυσε τον Α.Σ.Ο. με χρηματική έπιχορήγησι 100.000.000 δραχμῶν και του έδωσε την έγγύησι του Δημοσίου.

Η ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΜΒΥΚΩΝ

Κατά τους νόμους πάλι περι σίνυπνεύματος έβοηθείτο ή στα-

φίθα και ο Α.Σ.Ο. δια να συγκρατήση τας τιμας. Γιατι εκατονόσθη το ζήτημα τών αμβύκων και της φορολογίας του οίνου πνεύματος ώστε και το ποσόν του σταφιδοκάρπου που διατίθεται κάθε χρόνο για οίνου πνευμα να αυξηθῆ κατά 20 εκατομμύρια τουλάχιστον ένετικες λίτρες και η τιμή να αυξηθῆ από 1.330 δραχ. κατά ένετικό χιλιόλιτρο σε 2.000 δραχ. για το πόσιμο και 1.600 δραχ. για το μετουσιωμένο οίνου πνευμα.

Εἶνε γνωστόν ὅτι καμμία Κυβέρνησις δέν μποροῦσε νά κανόνιση τὸ ζήτημα τῶν ἀμβύκων καὶ νά σταματήσῃ τὸ λαθρεμπόριον ποῦ ἐγένετο μὲ τὴν μέθοδο τῶν ἀμβύκων. Μὲ τὴν ἐνίσχυσι αὐτῆ τοῦ Α.Σ.Ο. κατωρθώθη κατὰ τὸ σταφιδικὸν ἔτος 1936-37 νά ἐλαττωθῶν τὰ ἐξοφλητικὰ βάρη τῆς σταφίδος κατὰ 400 δραχμ. τὸ ένετικὸ χιλιόλιτρο ἐν συγκρίσει μὲ τὰ προηγούμενα ἔτη καὶ ἔτσι τὸ προϊόν προσεφέρθη σὲ τιμὰς σκαλανισμοῦ στὶς ξένες ἀγορὰς πρὸς μεγάλη ὠφέλεια τῆς ἐξαγωγῆς καὶ χωρὶς ἡ τιμὴ ποῦ ἐξησφαλίσθησαν γιὰ τοὺς παραγωγούς νά ἐλαττωθῶν ἐν συγκρίσει μὲ ἐκείνας τοῦ προηγούμενου ἔτους.

ΔΙΑ ΤΑ ΣΥΚΑ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Ἄλλὰ ἡ Κυβέρνησις δέν ἐσταμάτησε τὸ ἐνδιαφέρον τῆς μόνον εἰς τὴν σταφίδα. Εἰς τὰς 5 Σεπτεμβρίου ἐδημοσίευσεν νόμον ἐθελγητικὸν γιὰ τὰ σύκα τῆς Πελοποννήσου, τὴν 30 Σεπτεμβρίου ἐβγαλε ἄλλο νόμο ὑπ' ἀριθ. 171 δια νά ἐνισχυθῆ ἡ ἐξαγωγή τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ ξεχωριστὰ ἡ σταφυλὴς τῆς Πελοποννήσου.

Μὲ τὸν Νόμον 250 τῆς 25 Νοεμβρίου 1936 ἔπαιρνε τῆς γεωργικῆς ἀσφάλειας ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα.

ΤΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ἘΡΓΑ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Μὲ τὸν νόμο 358 τῆς 15 Νοεμβρίου ἡ μεγάλη πληγὴ τῆς Μεσσηνίας ὁ Πάμισος ἀρχισε νά μπαίνει πλέον ὑστερα ἀπὸ 40 χρόνια σὲ μιὰ ὀριστικὴ διευθέτησι, γιὰ τὴν ἀνελάμβανε ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα νά προικοδοτήσῃ τὸ Ταμεῖον Παμίσου μὲ 82 εκατομμύρια μὲ τὰ ὁποῖα θὰ τελειώσων τὰ ἔργα τοῦ Παμίσου καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ θὰ ἀποξηρανθοῦν οἱ χεῖμαρροι Ζηρέλια καὶ Ἄριος καὶ τὰ ἔλη Ἀσλὸν Ἀγᾶ, Μακαρία, καὶ Λιγδοῦ.

Μὲ ἄλλο νόμο ὑπ' ἀριθ. 385 ἀπεφασίζετο τὸ ἀρδευτικὸν ἔργον Ὠώνια τῆς Μεγαλοπόλεως.

Μὲ ἄλλο πάλι Νόμο ὑπ' ἀριθμὸν 554 τὰ πλεονάσματα τῶν σύκων καὶ ἀποσύκων τῆς Μεσσηνίας καὶ τῆς Λακωνίας δέν θὰ πηγαίνανε χαμένα ἀλλὰ θὰ ἐξηγοράζοντο. Μὲ τὸ πρόγραμμα πάλι τῶν παραγωγικῶν ἔργων καὶ σύμφωνα μὲ τὸν Νόμο 575 ἐδίδοντο

διὰ γεωργικὰ ἔργα τῆς Πελοποννήσου 10 εκατομμύρια διὰ τὸ ἔλος Μουριά, 22 εκατομμύρια διὰ τὴν λίμνην Ἀγουλινίτσα, 10 εκατομμύρια διὰ τὰ ἔλη Καϊάφα, 4 εκατομμύρια διὰ τὶς πλημμύραις τοῦ Ἀλφειοῦ, 44 εκατομμύρια διὰ τὰ ἀρδευτικὰ ἔργα τοῦ Ἑλαιοῦ τῆς Γαστούνης, 55 εκατομμύρια διὰ τὰ ὑδραυλικά ἔργα τοῦ Ἀργολικοῦ πεδίου, 8 εκατομμύρια διὰ τὰ ἔργα τοῦ Σελινούντος καὶ 42 εκατομμύρια διὰ τὰ ἀντιπλημμυρικὰ ἔργα τῆς περιφερείας Πατρῶν.

Δηλαδή ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ ἦλθεν γιὰ τὰ δύο μεγάλα προβλήματα τοῦ Μωριά τὰ ὁποῖα εἶνε ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος τὸ σταφιδικὸν ζήτημα καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τὸ ὑδραυλικὸν καὶ ἀντιπλημμυρικὸν, ἔδωκε περισσότερον ἀπὸ τετρακόσια εκατομμύρια δραχμῶν.

ΤΟ ΜΕΡΙΚΟ ΞΕΡΙΖΩΜΑ

Ἄλλὰ ἐκτὸς τῶν μέτρων ποῦ ἀναφέραμε ἀνωτέρω γιὰ τὴν σταφίδα, ἡ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου ἐδημοσίευσεν ἓνα νέον νόμον τὸν ὑπ' ἀριθ. 753 ποῦ ἀφορᾷ τὸ μερικὸν ξεριζώμα τῶν σταφίδων, ποῦ ἐνδιαφέρει τὶς μαῦρες σταφίδες τῆς Πελοποννήσου καὶ τῶν Ἰονίων νήσων.

Προτοῦ ὅμως εἰποῦμε παρακάτω τί λέει ὁ νέος νόμος πρέπει μὲ λίγα λόγια νά καταλάβωμε ὅλοι τὴν ἀφορμὴν ποῦ ἀνάγκασε τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν νά κάνῃ τὸν νόμον αὐτὸν καὶ ἀπὸ τί ζημίας θὰ γλυτώσωμε εἰς τὸ μέλλον καὶ τὸ Κράτος καὶ ὁ Α.Σ.Ο. καὶ οἱ παραγωγοὶ καὶ τί ὠφέλειαι θὰ ἔχουν γενικὰ ὅλοι.

Ἄπ' ἐδῶ καὶ τρία χρόνια μὲ τὶς νέες φυτεῖς ποῦ ἔγιναν, ἡ παραγωγή φτάνει τὸ χρόνο σὲ 320 εκατομμύρια λίτρες, ἐνῶ κανονικὰ μᾶς χρειάζονται 140 εκατομμύρια γιὰ ἐξαγωγή, 10-15 εκατομμύρια γιὰ οἰνοποίησι καὶ ἐξαγωγή τῶν κρασιῶν καὶ 90 εκατομμύρια γιὰ παραγωγή οἰνοπνεύματος καὶ ἄλλες βιομηχανικὰς χρήσεις. Ἐτσι 80 εκατομμύρια λίτρες τὸν χρόνο θὰ περισσεύουν καὶ οὔτε σὲ ἐξευτελισμένη τιμὴ μποροῦν νά πωληθοῦν. Ἄν μάλιστα λιγοσπέσῃ ἡ ἐξαγωγή εἰς τὸ ἐξωτερικόν, τὰ πράγματα κατανοῦν ἀκόμη χειρότερα, διότι ὁ Α.Σ.Ο. ἂν καὶ ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις τοῦ ἔδωκε ὅπως εἶπαμε, βοήθημα 100 εκατομμύρια δραχμῆς, δέν θὰ μπορέσῃ νά δίδῃ τιμὴν γιὰ τὰ πλεονάσματα οὔτε 2.300 δραχμῆς τὸ χιλιόλιτρον. Νά καταργηθῆ αὐτὴ ἡ προστασία δηλαδή ἡ ἐξαγορὰ τῶν πλεονασμάτων εἶνε σχεδὸν ἀδύνατος. Πρέπει μονάχα ἡ ζημία ἀπ' αὐτὴν καὶ αἰτία νά γίνωσιν λιγώτερες. Ἡ ζημία αὐτὴς ὅπως ξέρουμε ὅλοι εἶνε διότι ὁ Α.Σ.Ο. ἡ ἀναγκάζεται νά πωλῇ τὰ πλεονάσματα σὲ τιμὴν κατώτερη ἀπὸ ἐκείνην ποῦ τὰ ἀγοράζῃ ἢ δέν μπορεῖ καθόλου νά τὰ πωλήσῃ οὔτε καὶ σὲ ἐξευτελισμένη τιμὴ. Ἄπὸ τὴν πώλησιν ποῦ κάνει ὁ Α.Σ.Ο. σὲ κατώτερες τιμὰς ἢ ζημία του εἶνε φανερὴ, γιὰ

τι πιάνει λιγότερα απ' όσα πληρώνει. Το Δημόσιον πάλι ζημιώνεται και αυτό, γιατί μπορούσε να κάνει οινόπνευμα από ύλες πολύ φθηνότερες. Την ίδια και μεγαλύτερη ζημιά έχει η παραγωγή του τόπου, διότι θα μπορούσε να είχε από τα καλλιεργούμενα στρέμματα άλλα προϊόντα που να έχουνε πραγματική αξία και όχι ζημιά. Και αυτές μὲν ἡ ζημιές από την πώλησι των πλεονασμάτων από τον Α.Σ.Ο. σε τιμές κατώτερες της αγοράς των και του κόστους των εἶνε ἀναγκαῖες και δὲν μπορούν να τις αποφύγουμε διότι μπορεί στο μεταξύ και αύξησι της εξαγωγῆς του προϊόντος να έχουμε στο έξωτερικό είτε ως σταφίδα, είτε ως κρασιά, και να λιγοστέψη ἡ παραγωγή μπορεί από ασθένειες ἢ θεομηνίες ἢ κακοκαιρίες.

ΤΙ ΖΗΜΙΩΝΟΥΝ ΤΟΝ Α.Σ.Ο. ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ

Ἡ ἄλλες ὁμως ζημιές που προέρχονται από την απόλυτη ἀδυναμία που βρίσκεται ὁ Α.Σ.Ο. να πουλήση τα υπόλοιπα πλεονάσματα ἔστω και σ' ἐξευτελισμένες τιμές εἶνε πραγματικώτερες και μεγαλύτερες. Διότι καταντούν αυτά τα ἀχρηστά πλεονάσματα να στοιχίζουν 250 ἑκατομμύρια δραχμές τὸν χρόνο και στὸν τόπο ἕνα μεγάλο χαμένο εἰσόδημα από καλλιέργειες που θὰ γινόντουσαν στις ἐκτάσεις ἐκεῖνες που τώρα καλλιεργούνται και παράγεται προϊόν ἀχρηστο, δηλαδή προϊόν που δὲ μπορεί ούτε να πουληθῆ ούτε να χρησιμοποιηθῆ πουθενά. Αὐτὲς οἱ ζημιές που προέρχονται απ' αὐτὸν τὸν τελευταῖο λόγο τὸ καταλαβαίνουμε ὅλοι μας ὅτι δὲν μπορούσε ούτε συνέφερε να ἐξακολουθήσουν, διότι θὰ ἐγίνετο ἀφορμὴ να ἔλθῃ στιγμή που να μὴ μπορεί να δοθῆ καμμία βοήθεια σ' ὄλο τὸ προϊόν της σταφίδας και τὸ καλὸ και τὸ κακὸ και να δυστυχήσουν σ' ἀλήθεια οἱ παραγωγοί.

ΜΟΝΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟ ΜΕΡΙΚΟ ΞΕΡΙΖΩΜΑ

Ἄλλη λοιπὸν θεραπεία γιὰ τὸ κακὸ αὐτὸ δὲν ὑπῆρχε παρά τὸ ξερίζωμα τῶν σταφίδων ἀπὸ ἕνα ὠρισμένο ἀριθμὸ ἐκτάσεων, ὅσες ἀκριβῶς ἀναλογοῦν μετὴν παραγωγή τῶν ἀχρήστων πλεονασμάτων τῶν 80 ἑκατομμυρίων λιτρῶν. Με αὐτὸ τὸ μέτρον τὸ ὁποῖον, ὅπως θὰ ποῦμε παρακάτω, θὰ γίνῃ μετὴ θέλησι τῶν παραγωγῶν και με ἱκανοποιητικὴ ἀποζημίωσι των, θὰ ἔχουμε τις ἐξῆς ὠφέλειες.

1) Ὁ Α.Σ.Ο. θὰ κερδίῃ ὅσα χρόνια θὰ πληρῶνῃ ἀποζημίωσι σύμφωνα μετὸ νόμο στοὺς παραγωγοὺς γιὰ τὸ ξερίζωμα που θὰ γίνῃ, 80 ἑκατομμύρια δραχμές, ἀμα δὲ περάσουν τὰ χρόνια κατὰ τὰ ὁποῖα θὰ πληρῶνῃ ἀποζημίωσι, θὰ κερδίῃ καθαρὰ 240 ἑκατομμύρια δραχμ. τὸ χρόνο.

2) Ὁ τόπος γενικά θὰ ἔχῃ να κερδίῃ ἕνα μεγάλο ποσὸ ἀπὸ τὸ εἰσόδημα τῶν 150.000 στρεμμάτων γῆς τὰ ὁποῖα θὰ καλλιεργηθοῦν με ἄλλην καλλιέργειαν μετὰ τὸ ξερίζωμα και τὰ ὁποῖα σήμερα με τις σταφίδες μόνο ζημιά φέρουν στοὺς παραγωγοὺς και στὸν τόπο.

3) Ὁ παραγωγὸς που θὰ δεχθῆ τὸ ξερίζωμα, γιὰ πολλὰ χρόνια πρῶτα θὰ πέρνῃ χωρὶς κόπους, χωρὶς φροντίδες, χωρὶς φόβους καταστροφῆς της σοδιᾶς ἀπὸ τις καιρικὲς μεταβολές τὸ ἴδιον σχεδὸν εἰσόδημα που παίρνει τώρα ἀπὸ τὴν καλλιέργεια της σταφίδας, θὰ ἔχῃ δὲ ἀκόμη και τὸ εἰσόδημα ἀπὸ τὴν καινούργια καλλιέργεια, που θὰ κάνῃ στὰ χωράφια του ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ ξεριζωθοῦν τὰ κλήματα.

Θὰ ἔχῃ δηλαδή διπλὸ εἰσόδημα.

ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΗ ΤΟ ΞΕΡΙΖΩΜΑ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΖΗΜΙΩΘΗ ΚΑΝΕΝΑΣ

Πρῶτα θ' ἀποφασισθῆ να ξεριζωθοῦν τόσα στρέμματα σταφίδας ὅσα ἀναλογοῦν σε παραγωγή τὸ ὀλιγώτερον 40 και τὸ πολὺ 80 ἑκατομμύρια λιτρῶν σταφίδας.

Τὰ στρέμματα θὰ ὀρισθοῦν ἀπὸ μία Ἐπιτροπὴ ἀπὸ ἀνωτέρους δημοσίους ὑπαλλήλους εἰδικούς με Πρόεδρο ἕνα Ἀνώτατον Δικαστικὸ, ἡ ὁποῖα θὰ κάμῃ και ὅλη τὴν ἐργασία που χρειάζεται διὰ τὴν ἐκτέλεσι τοῦ Νόμου. Τὸ στρέμματα αὐτὰ θὰ εἶνε ἢ ὀλόκληρες Κοινοτικὲς ἢ Δημοτικὲς περιφέρειες, κατὰ προτίμησιν πεδινές ἢ μπορεί, ἂν ὑπάρχουν εἰδικοί λόγοι, μιὰ δημοτικὴ ἢ Κοινοτικὴ περιφέρεια να διαιρεθῆ σε δύο ἢ περισσότερα κομμάτια και εἰς ἄλλα να γίνῃ τὸ ξερίζωμα και εἰς ἄλλα ὄχι. Κάθε κομμάτι θὰ εἶναι τὸ ὀλιγώτερο 300 στρέμματα, και θὰ προτιμῶνται στὸ ξερίζωμα τὰ ποτιστικά και τὰ πεδινὰ που θὰ μπορούν να καλλιεργηθοῦν και ν' ἀποδώσουν με ἄλλες καλλιέργειες. Ὑστερα σε κάθε περιοχὴ ἀπὸ αὐτὲς εἰς τις ὁποῖες θὰ ἀποφασισθῆ ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴ τὸ ξερίζωμα, θὰ γίνῃ δημοψήφισμα μετὸ ὁποῖον θὰ ἐρωτηθοῦν οἱ σταφιδοπαραγωγοὶ τῶν περιοχῶν αὐτῶν ἂν θέλουν τὸ ξερίζωμα τῶν σταφίδων τους ἢ ὄχι, μετὴν ἀποζημίωσιν και μετὰ ἄλλα πλεονεκτήματα που τοὺς ἐξασφαλίζει ὁ Νόμος. Τότες ἂν σε μιὰ περιοχὴ τὰ 51 % τῶν σταφιδοπαραγωγῶν ψηφίσουν να γίνῃ τὸ ξερίζωμα ἢ ἂν αὐτοὶ που ἐψήφισαν ὑπὲρ ἔχουνε τοῦλάχιστον τὰ 55 % τῶν σταφίδων ἀποφασίζεται ἀπὸ τὸ Ὑπουργικὸ Συμβούλιο τὸ ξερίζωμα τῶν σταφίδων της περιοχῆς αὐτῆς. Σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι τὸ ξερίζωμα θὰ εἶναι ὑποχρεωτικὸ γιὰ ὄλους τοὺς σταφιδοπαραγωγοὺς της περιοχῆς και γι' αὐτοὺς που ψήφισαν ἕναντιόν του. Ἐκεῖνοι που δὲν θὰ θελήσουν να ξεριζώσουν μόνοι τους τις σταφίδες τιμωροῦνται τὸ ὀλιγώτερον μ' ἕνα χρόνο φυλάκισαι και τὸ ξερίζωμα θὰ γίνῃ ἀπὸ τὸν Α.Σ.Ο. εἰς θάρος τους και με ἐξου-

δά τους. Σ' όσες περιοχές καταψηφισθή τó ξερίζωμα, θά έχη τó δικαίωμα τó Υπουργικό Συμβούλιο νά θέλλη τιμές γιά τήν έξαγορά τών πλεονασμάτων κατώτερες από εκείνες πού όρίζονται γενικά στην περιφέρεια αυτή, όχι όμως κάτω τών 2.000 δραχμών κατά ένετ. χιλ. Γι' αυτό πρέπει νά σκεφθούν καλά οι παραγωγοί άν θά άποφασίσουν νά καταψηφίσουν τó ξερίζωμα γιατί κινδυνεύουν νά παίρνουν εις τó μέλλον λιγώτερο εισόδημα από τις σταφίδες τους.

Η ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ. — Η άποζημίωσι πού δίνει ó νόμος σ' αυτός πού θ' άποφασίσουν τó ξερίζωμα, θά είναι γιά πολλά χρόνια (όχι λιγώτερο από δέκα) τó καθαρό έτήσιο εισόδημα πού είχεν ó παραγωγός από τήν καλλιέργειαν τών σταφίδων του και τó όποιον θά κανονισθή με τήν διαδικασία πού όρίζει ó Νόμος, ανάλογα με τή παραγωγή πού είχε, κατά μέσον όρον κατά τά τρία τελευταία χρόνια. Δέν μπορεί όμως τó ποσό νά είνε μεγαλύτερο από τήν τιμή πού όρίζεται κατά ένετ. χιλ. γιά τήν έξαγορά τών πλεονασμάτων στην ίδια περιφέρεια άφου αφαιρεθούν τά καλλιεργητικά έξοδα. Τά έξοδα αυτά ύπολογίζονται ανάλογα με τήν άπόδοσι σέ σταφιδόκαρπο τής περιοχής, και δέν ήμπορούν νά είνε ολιγώτερα τών 30 % τής τιμής πού έξαγοράζονται τά πλεονάσματα τής ίδιας περιοχής. Δηλαδή, άφου εύρεθί πόσα ένετ. χιλ. ήτανε ή παραγωγή ενός καλλιεργητού προτίτερα από τó ξερίζωμα θά παίρνη στο χέρι, καθαρά, κάθε χρόνο ίσαμε τά 70 % τής τιμής πού όρίζεται εις τήν περιφέρεια αυτή γιά τήν έξαγορά τών πλεονασμάτων κατά ένετ. χιλ. Αυτά δέ χωρίς κόπους, χωρίς φροντίδες και χωρίς φόβους γιά τις καιρικές μεταβολές. Θά έχουν δέ επί πλέον και τó χωράφι τους ελεύθερο νά τó σπείρουν και νά τó καλλιεργούν με ό,τι θέλουν αυτοί και με τή βοήθεια του Κράτους όπως θά δούμε πάρα κάτω. Από τó ποσόν αυτό τής άποζημιώσεως θά αφαιρούνται μόνον 5 % γιά ένα μέρος από τά έξοδα πού θά χρειασθί τó Κράτος διά νά τους δώση τήν βοήθεια πού χρειάζονται γιά τήν νέα καλλιέργεια πού θά κάνουν στο κτήμα τους.

Τήν άποζημίωσι δέν έχουν δικαίωμα νά πάρουν μόνον οι σταφίδες πού φυτευθήκανε ύστερα από τήν ίδρυσι του ΑΣΟ (12 Αυγούστου 1925) και χωρίς τήν άδεια αυτού ή του Έφόρου ή άν δέν πληρώθηκε γιά τις φυτείες τó ποσόν πού ώρίσθηκε από τόν νόμον 6028 γιά τήν άναγνώρισί τους ή άν δέν έδόθηκε άδεια καλλιέργειας από τόν ΑΣΟ, σύμφωνα με τις διατάξεις του σημερινού νόμου γιά τις όποιες θά μιλήσωμε πάρα κάτω. Φυτείες τέτοιες διά τις όποιες δέν θά πληρωθί άποζημίωσι λογαριάζονται και όσες έγιναν από κέντρομα ή από μπόλιασμα, άπάνω σέ κλήματα ή σταφίδες σουλτανίνας καθώς και σταφίδες πού άνανεωθήκανε ή φυτευθήκανε πάλι έφ' όσον αυτά όλα έγιναν μετά τήν 12)8)25 χωρίς τήν απαιτούμενη άδεια ή τήν πληρωμή του ποσού πού όρίζανε οι νόμοι ή πού όρίζει ó σημερινός νόμος.

ΠΩΣ ΚΑΝΟΝΙΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΧΡΕΗ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΑΠΑΝΩ ΣΤΙΣ ΣΤΑΦΙΔΕΣ

"Αν υπάρχουνε ιδιοκτήτες οι όποιοι έχουνε θέλει ύποθήκη ή έχει γίνει κατάσχεσι ή προσημείωσι άπάνω στις σταφίδες τους πού πρόκειται νά ξερίζωθούν, ή άν έχουν χρέη πρós τήν Αγροτική Τράπεζα ή στον ΑΣΟ τότε από τήν άποζημίωσι μετά τήν άφάίρεσι του 5 % πού είπαμε πάρα πάνω κρατούνται 25% διά τήν ίκανοποίησι τών δανειστών αυτών. Τά χρέη πρós τήν Αγροτική Τράπεζα και πρós τόν ΑΣΟ θά πληρωθούν σέ πέντε έτήσιες τακοχρεώλυτικές δόσεις. Τó υπόλοιπα χρέη πρós άλλους δανειστάς διά τους όποιους ύπάρχει ύποθήκη, προσημείωσι ή κατάσχεσι άπάνω στις σταφίδες τους εάν μέν είναι από εκείνα πού προστατεύει ó τελευταίος εδεργετικός νόμος «περί χρεών», άν δηλαδή είνε αγροτικά, κανονίζονται σύμφωνα με αυτόν (χαρίζονται οι τόκοι και τά 30 % του κεφαλαίου κλπ.) "Αν δέν είνε αγροτικά θά πληρωθούν από τó 25 % αυτό αλλά με τόκο ό όποιος δέν μπορεί ποτέ νά είνε μεγαλύτερος από 7 % εκτός εάν έχει συμφωνηθί μικρότερος τόκος, όποτε πληρώνεται ó συμφωνημένος πάντως όσα δήποτε θάρη και άν έχη τó κτήμα, ó δικαιούχος πάντα θά πάρη τó 70 % από τήν άποζημίωσι. Οι δανεισταί αυτοί πού έχουν ύποθήκη ή προσημείωσι ή κατάσχεσι άπάνω στις σταφίδες αυτές πού θά ξερίζωθούν, καθώς και άλλοι πού διεκδικούν τά κτήματα αυτά διά δικά τους, πρέπει νά κάμουν αίτησι έντός ενός μηνός από τήν δημοσίευσι πού θά κάνη ó ΑΣΟ γιά τους πίνακες τών δικαιούχων, εις τόν Πρόεδρον, τήν όποιαν νά κοινοποιήσουν και εις τόν ΑΣΟ, με τήν όποιαν νά ζητούν από τόν Πρόεδρον τήν άναγνώρισι τών δικαιωμάτων τους. "Αν δέν κάμουν τήν αίτησι αυτή ó ΑΣΟ θά πληρώση τους δικαιούχους χωρίς καμμίαν ύποχρέωσι και χωρίς καμμίαν εϋθύνην γιά τους δανειστάς ή τους τρίτους πού θεωρούν τά κτήματα δικά τους. "Ό,τι περισσέψη, από τó 25 % ύστερα από τήν ίκανοποίησι τών δανειστών, τó παίρνουν οι κύριοι του κτήματος. "Αν εκτός από τους κυρίους του κτήματος υπάρχουνε και άλλοι πού έχουνε δικαιώματα έμφυτευτικά ή επικαρπία τά δικαιώματα αυτών επάνω στην άποζημίωσι πού θά δοθί, θά κανονισθούνε με Βασ. Διάταγμα.

ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΟΙ ΣΤΑΦΙΔΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΞΕΡΙΖΩΘΟΥΝ

Στις περιοχές πού θά γίνει τó ξερίζωμα, παίρνει τήν φροντίδα και τήν ύποχρέωσι τó Κράτος νά γίνουν παραγωγικές νά καλ-

λιεργηθούν δηλαδή με άλλα προϊόντα, τα οποία να δίνουν εις τους παραγωγούς σίγουρο και ασφαλισμένο εισόδημα, εκτός από την αποζημίωσι δια το ξερίζωμα την οποίαν θα εισπράττουν τακτικά κάθε χρόνο. Για τον σκοπόν αυτόν η ίδια Έπιτροπή πού είνε για το ξερίζωμα, θα μελετήσει και θα εφαρμόση σχέδιο για πόν καλύτερο τρόπο πού θα καλλιεργηθούν και θα εκμεταλλευθούν η έκτάσεις αυτές. Θα ενισχύση έργα άρδευτικά, αντιπλημμυρικά και αποστραγγιστικά, θα δώση δάνεια εις τους παραγωγούς πού θα ξεριζώσουν τις σταφίδες τους για να κάνουν άλλες καλλιέργειες, για να κάνουν κτηνοτροφία η για να θελιώσουν τα κτήματά τους. Θα δίνη με μικρή τιμή και με δόσεις, δέντρα, φυτώρια, εργαλεία, ζώα και γενικώς θα έχη σκοπό να ενισχύση οικονομικά και να καθοδηγήση τους γεωργούς, οι οποίοι θα ξεριζώσουν τις σταφίδες τους. Για όλα αυτά τα έργα και τις βοηθειες αυτές θα κρατηθῆ όπως είπαμεν παραπάνω 5 % από κάθε αποζημίωσι πού δίδεται για ξερίζωμα και άλλα τόσα θα δίνη δ ΑΣΟ.

ΜΑΖΥ ΜΕ ΤΟ ΞΕΡΙΖΩΜΑ ΓΕΝΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΟΓΡΑΦΗΣΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΣΤΑΦΙΔΩΝ

Ο νόμος προβλέπει επίσης για την σύνταξι κτηματολογίου και κτηματογραφικού χάρτου πράγματα τα οποία είναι αναγκαϊότατα, γιατί θα δείχνουν τη θέση, τα όρια, την έκτασι και την καλλιέργεια κάθε κτήματος. Θα ελεγχθοῦνε οι τίτλοι κάθε κτήματος και θα δοθῆ ευκαιρία να ξεκαθαρισθοῦνε άπαξ δια παντός οι πάσης φύσεως υποπιτες κατοχές και κυριότητες. Θα διευκολυνθοῦν έτσι οι αγορές και πωλήσεις των κτημάτων τους και θα δανείζονται από την Άγροτική Τράπεζα και παντού χωρίς δυσκολίες.

ΠΩΣ ΠΕΡΙΟΡΙΖΕΤΑΙ Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΣΤΙΣ ΣΤΑΦΙΔΕΣ ΠΟΥ ΦΥΤΕΥΘΗΚΑΝ ΠΑΡΑΝΟΜΑ

Α'.) Από του σταφιδικοῦ έτους 1937-38 άπαγορεύεται η καλλιέργεια των κορινθιακών σταφίδαμπέλων πού φυτευθήκανε μετά την ίδρυσι του ΑΣΟ, μετά δηλ. την 12)8)25 Ισαμε τη δημοσίευσι του νόμου 6028 δηλ. Ισαμε την 6 Φεβρουαρίου 1934, εκτός αν οι σταφιδοφυτείες αυτές γίνανε κατόπιν άδειας του ΑΣΟ η αν πληρώθηκε το ώρισμένο από τους διαφόρους νόμους και Διατάγματα (5208, 6028 κλπ.) ποσό για την αναγνώρισί τους.

Έξαιρετικώς όμως μπορεί να έπιτραπη η καλλιέργεια των σταφιδοφυτειών αυτών μόνον κατόπιν άδειας του ΑΣΟ, η οποία για να δοθῆ χρειάζεται να υποβληθῆ το άργότερον Ισαμε τη 1ην

Νοεμβρίου 1937 αίτησις εις το ΑΣΟ και να πληρωθοῦν μαζί τριακόσιες δραχμές το στρέμμα.

Β'.) Από το σταφιδικό έτος 1937-1938 άπαγορεύεται η καλλιέργεια όλων των κορινθιακών σταφίδαμπέλων πού φυτευθήκανε μετά την 6ην Φεβρουαρίου του 1934 Ισαμε την δημοσίευσι του σημερινού Νόμου, εκτός αν φυτευθήκανε με άδεια του ΑΣΟ η του αρμοδιου Οικονομικοῦ Έφόρου. Και εις τις δύο αυτές περιπτώσεις (Α' και Β') ως άπαγορευμένες φυτείες λογαριάζονται και αυτές πού γίνανε τα χρονικά αυτά διαστήματα με μπόλιασμα η με κέντρισμα κορινθιακής η σουλτανίνας, καθώς και αυτές πού άνήκουν στις παραπάνω περιπτώσεις και άνανεωθήκανε και ξαναφυτευθήκανε.

Τις παράνομες αυτές φυτείες, έφ' όσον δέν είνε από εκείνες πού είπαμε ότι έξαιροῦνται, πρέπει οι ιδιοκτήται τους να τις ξεριζώσουν Ισαμε το τέλος Νοεμβρίου του 1937. Έάν τις φυτείες αυτές τις ξεριζώσουν μοναχοί τους, μπορεί να πάρουν από τον ΑΣΟ μέχρι 500 δρ. κατά στρέμμα δι' έξοδα ξεριζώματος, άλλιώς θα ξεριζωθοῦν από τον ΑΣΟ και θα πληρώσουν αυτοί τα έξοδα.

Έξαιρετικά, ως προς τις έπαρχίας Κορινθίας και Αιγιαλείας, το Νομό Κεφαλληνίας, και τους τέως Δήμους Κραθίδος, Έρινειών και Φελόςης πού παράγουν έξαιρετικες ποιότητες σταφίδας, έπιτρέπεται η καλλιέργεια των σταφιδοφυτειών αυτών, πού φυτευθήκανε δηλαδή η άνανεωθήκανε η ξαναφυτευθήκανε ύστερα από την 6ην Φεβρουαρίου 1934, μόνον κατόπιν άδειας του ΑΣΟ, η οποία δίνεται αν υποβληθῆ αίτησις το πολύ μέχρι της 1ης Νοεμβρίου 1937 και πληρωθοῦν και 500 δρ. το στρέμμα, όταν πρόκειται για φυτείες εκ 5 στρεμμάτων και 1.500 δραχ. το στρέμμα όταν πρόκειται για μεγαλύτερες φυτείες. Το ποσόν αυτό για εύκολία των παραγωγών θα πληρωθῆ σε 5 έτησιες δόσεις. Αν δέν υποβληθῆ σχετική αίτησις μέχρι της 1ης Νοεμβρίου κατά στρέμμα η αν δέν πληρωθῆ άργότερα καμμία από τις δόσεις, τις όφειλόμενες, τότε υποχρεοῦνται οι ιδιοκτήται να ξεριζώσουν τις σταφίδες τους.

Γ'.) Από εδώ και πέρα κάθε φυτεία κορινθιακής όπωσδήποτε και αν γίνεται είτε με κέντρωμα είτε με φύτευμα έπιτρέπεται μόνον με άδεια του Έφόρου και άφου πληρωθοῦν προηγουμένως στον ΑΣΟ 25.000 δραχμ. κατά στρέμμα.

Δ'.) Όταν πρόκειται για άνανέωσι κλημάτων πού παλιώσανε, πού καλλιεργόντουσαν όμως τα τελευταία τρία χρόνια και έφ' όσον δέν είνε από αυτά πού λογαριάζεται η καλλιέργεια παράνομη, ημπορεί να δοθῆ η άδεια για άνανέωσι χωρίς να πληρωθῆ τίποτα από τον ΑΣΟ. Όσοι καλλιεργήσουν τις σταφιδοφυτείες αυτές για τις όποιες χρειάζεται άδεια του ΑΣΟ, χωρίς άδεια η όσοι δέν ξεριζώσουν μόνον τους τις σταφιδοφυτείες πού

απαγορεύεται κατά τὸν νόμο νὰ καλλιεργοῦν τιμωροῦνται μὲ φυλάκισι καὶ μὲ πρόστιμο καὶ μαζὶ διατάσσει τὸ δικαστήριον τὸ ὑποχρεωτικὸ ξερίζωμα τῶν κλημάτων εἰς θάρος καὶ με ξεο-
δα τῶν ἰδιοκτητῶν. Ἐπίσης μὲ φυλάκισι τιμωροῦνται ὅσοι κάνου-
νε στὸν ΑΣΟ ψεύτικες δηλώσεις, ὡς πρὸς τὶς χρονολογίες ποῦ
φυτεύσανε ἢ ἀνανεώσανε ἢ μπολιάσανε τὰ ἀμπέλια τους ἢ ὅσοι
κάνουνε ψεύτικες δηλώσεις ὡς πρὸς τὰ στρέμματα τῶν σταφι-
δων ποῦ ἔχουνε.

Ε΄.) Εἰς τὶς ἐκτάσεις ποῦ θὰ ξεριζωθοῦν σύμφωνα μὲ τὸν
σημερινὸ νόμο ἀπαγορεύεται εἰς τὸ μέλλον ἡ καλλιέργεια στα-
φίδας μαύρης ἢ σουλτανίνας καθὼς καὶ ἀμπελιοῦ.

Κάθε παράβασι τιμωρεῖται βαρυά, διατάσσεται τὸ ξερίζωμα
τῶν σταφίδων καὶ χάνουν οἱ παραβάτες τὴν ἀποζημίωσι ποῦ δι-
καιοῦνται νὰ πάρουν γιὰ τὸ ξερίζωμα.

Κάθε ἰδιοκτῆτης ἢ ἐνοικιαστῆς ποῦ συνορεύει μὲ παράνομες
φυτεῖες ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ τὶς καταγγεῖλει εἰς τὸν ΑΣΟ ἢ τὸν
Ἐφορο, ἀλλοιῶς πληρώνει πρόστιμο.

ΑΛΛΕΣ ΕΥΚΟΛΙΕΣ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ Α.Σ.Ο. ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ

Α΄.) Ἀπαγορεύεται ἡ κατάσχεσι καὶ ἐκχώρησι τῆς ἀποζημι-
ώσεως ποῦ θὰ πάρῃ ὁ δικαιούχος σύμφωνα μὲ τὸ νόμο γιὰ τὸ ξε-
ρίζωμα. Ἐξαιρετικὰ μπορεῖ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἐκχώρησις ἂν θέλῃ
καὶ ὁ ΑΣΟ καὶ ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα. Μόνο γιὰ διατροφή γυναι-
κὸς ἢ γονέων ἢ τέκνων ἐπιτρέπεται κατάσχεσις καὶ ἐκχώρησις
τοῦ ἐνὸς τετάρτου τῆς ἀποζημιώσεως.

Β΄.) Ἄν ὑπάρχουν μισθώσεις στὶς σταφίδες ποῦ θὰ ξεριζω-
θοῦν ἢ ἄλλες σχέσεις μεταξύ ἰδιοκτῆτου καὶ καλλιεργητῶν, δια-
λύονται ὑποχρεωτικῶς χωρὶς καμμία ἀποζημίωσι ἀπὸ τὸν ἰδιο-
κτήτη.

Γ΄.) Ὅπως εἶπαμε καὶ πάρα πάνω τὰ χρέη τῶν ἰδιοκτητῶν
τῶν σταφίδων ποῦ πρόκειται νὰ ξεριζωθοῦν, σὲ τρίτους τὰ ὁποῖα
εἶναι ἀσφαλισμένα μὲ ὑπόθηκη, προσημείωσι ἢ κατάσχεσι, ἀπά-
νω στὶς σταφίδες αὐτὲς ἂν δὲν κανονίζονται μὲ τὸν τελευταῖον
νόμο περὶ ἀγροτικῶν χρεῶν, θὰ πληρωθοῦν μὲ τόκο ὄχι μεγαλύ-
τερο ἀπὸ 7 % ἐκτὸς ἂν ἔχει συμφωνηθῇ μικρότερος τόκος καὶ τό-
τε θὰ πληρωθῇ ὁ συμφωνημένος.

ἌΛΛΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΙΝΕΙ Ὁ ΝΟΜΟΣ ΣΤΟΝ Α.Σ.Ο. ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΝΕ ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΤΑΦΙΔΑ

α) Μὲ εἰδικὸ ἄρθρο τοῦ νόμου ὑποχρεοῦται ὁ ΑΣΟ νὰ δια-

θέτη ὠρισμένα ξεοδα γιὰ τὴν καλλιτέρευσι τῆς ποιότητος τῆς
σταφίδας.

β) Ἐπίσης γιὰ τὴν καλυτέρευσι τῆς ποιότητος ὑποχρεοῦν-
ται οἱ συσκευασταὶ σταφιδοεργοστασιάρχαι καὶ ἐνοικιασταὶ
σταφιδοεργοστασίων νὰ παραδίδουν εἰς τὶς ἀποθῆκες τοῦ ΑΣΟ
ἀπορρίματα τὸ ὀλιγώτερον 8 % τοῦ καθαροῦ ποσοῦ σταφιδοκάρ-
που, τὸ ὁποῖον συσκευάστηκε στὸ ἐργοστάσιον.

γ) Γιὰ νὰ διευκολύνεται ἡ ἐξαγωγή ἐπιτρέπεται εἰς τὸν
ΑΣΟ ὅσες φορές ὑπάρχει ἔλλειψι στὸ ἐλεύθερο ἐμπόριο νὰ ἀν-
ταλλάσῃ ἀπὸ τὶς ἀποθῆκες τοῦ σταφίδα ὠρισμένης ποιότητος
ἢ τύπου μὲ ἴσην ποσότητα σταφίδος ἄλλης ποιότητος ἢ τύπου ἀπὸ
τὴν ἐλευθέραν ἀγοράν.

δ) Τὸ Ὑπουργεῖο Γεωργίας παίρνει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαγο-
ρεύῃ νὰ γίνεταί χρησις γιὰ τὴ λίπανσι τῶν σταφίδων ἀπὸ ἀπλά
ἄζωτοῦχα χημικὰ λιπάσματα, ἢ πλούσια σὲ ἄζωτο σύνθετα καὶ
ὅσοι θὰ κάνουνε χρῆσι τέτοιων λιπασμάτων ἀπαγορευομένων θὰ
τιμωροῦνται μὲ φυλάκισι καὶ μὲ πρόστιμο.

ε) Γιὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ΑΣΟ νὰ παραλαμ-
θῆνῃ χλωρὴ σταφίδα χωρὶς τοὺς περιορισμοὺς ποῦ ὑπῆρχανε
πρῶτα.

Αὐτὰ εἶνε τὰ μέτρα ποῦ ἔλαβε ἡ Κυβέρνησι γιὰ τὴν σταφίδα
καὶ γενικώτερον γιὰ τὰ ζητήματα τοῦ ΜΩΡΗΑ.

ΤΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΧΡΕΗ

Δημῶ μὲν γὰρ ἔδωσα τόσον κράτος, ὅσον ἐπαρκεῖ
τιμῆς οὐτ' ἀφελῶν οὐτε' ἐπορευόμενος.
Οἷοι δ' εἶχον δύναμιν καὶ ἐχρήμασιν ἦσαν ἀγαπητοὶ
καὶ τοῖς ἐφρασάμην μηδὲν αἰεὶ κἄς ἔχειν.
(Ἔστην δ' ἀμφιβαλῶν κρατερόν σάκος ἀμφοτέροισιν,
νικᾶν δι' οἶκ εἴασ' οὐδετέροις ἀδίκως).

ΣΟΛΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

Διότι εἰς μὲν τὸν Δῆμον τόσην δύναμιν ἔδωκα, ὅση ἐπαρκεῖ
μὴ -- ἀφαιρέσας τιμὴν, μὴ τε προσθέσας διὰ τοὺς ἔχοντας δύ-
ναμιν καὶ ἔνεκα τῶν χρημάτων ὄντας θαυμαστούς, καὶ περὶ τού-
των ἐπρονόησα ὥστε νὰ μὴ συμβῆ καμμία ἀδικία.

(Ἐστάθηκα δὲ μεταξὺ τῶν δύο, προβαλὼν εἰς ἕκαστον ἀνὸ
μίαν ἰσχυρὰν ἀσπίδα, δὲν ἀφήκα δὲ οὐδένα ἐκ τῶν δύο ἀδίκως νὰ
νικήσῃ).

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΠΩΣ ΕΡΡΥΘΜΙΣΘΗΣΑΝ ΡΙΖΙΚΩΣ ΤΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΧΡΕΗ

Ἡ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου ἔλαβε καὶ ἓνα ἄλλο ἀκό-
μη μέτρο, μέτρο ἱστορικό, μέτρο πελώριο γιὰ τὴν ἀγροτικὴ τάξι.
Ἡ κυβέρνησις ἐγνώριζε πῶς καὶ ἡ δικὴς τῆς φροντίδες γιὰ τὴν γε-
ωργία καὶ τὸν ἀγρότη καὶ οἱ κόποι τοῦ ἀγρότη δὲν θὰ ἐπιαναν
τόπο, ἂν δὲν ἐρρυθμίζετο τὸ ζήτημα τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν προ-
τοῦ ἔλθῃ ἡ νέα ἐσοδεία καὶ τὸ μεγαλύτερο μέρος ἀπὸ αὐτὴν νὰ
περιέλθῃ στὰ χέρια τῶν τοκογλύφων. Γι' αὐτὸ ἀπὸ τὴν πρώτη
στιγμὴ ἐσκέφθη νὰ λύσῃ ριζικῶς τὸ ζήτημα αὐτὸ ποῦ ἐστέκετο
σὰν βραχνὰς πάνω ἀπὸ τὴν ἀγροτικὴ τάξι. Καὶ τὸ ἔλυσε πράγ-
ματι ριζικὰ μὲ τὸν ἱστορικὸ γιὰ τὴν Ἑλλάδα νόμο «περὶ ρυθμί-
σεως τῶν χρεῶν». Ὁ νόμος αὐτὸς ἀφορᾷ τὴν ἀγροτικὴ τάξι γιὰ-
τι κυρίως ρυθμίζει τὰ ἀγροτικὰ χρέη. Φέρει δὲ τὸν γενικὸ τίτλο
«περὶ ρυθμίσεως χρεῶν» γιὰτι μῆσα ὁ νόμος αὐτὸς ἔχει καὶ μίαν
γενικὴν διάταξιν γιὰ ὅλα τὰ χρέη.

Τὸν Νόμον αὐτὸν, καμμία πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου Κυβέρνη-
σις δὲν ἐτόλμουσε νὰ κάμῃ. Γιατὶ μὲ τὸν κοινοβουλευτισμὸ καὶ
τὴν συναλλαγὴν, οἱ τοκογλύφοι κατάρθωναν καὶ ἐματαιῶναν κά-
θε τόσο τὴν ἀπόφασιν τῶν Κοινοβουλευτικῶν Κυβερνήσεων. Ἡ
Κυβέρνησις ὅμως τῆς 4ης Αὐγούστου, ἡ Κυβέρνησις Μεταξῶ, τὸ
πρῶτο μεγάλο πρᾶγμα ποῦ ἐκύτταξε νὰ κάμῃ ὕστερα ἀπὸ ὄλες
τίς ἄλλες εὐκολίες γιὰ τὴν παραγωγὴν, ἦτο ν' ἀπαλλάξῃ τὸν ἀ-
γρότη ἀπὸ τὸν ἐφιάλτη τοῦ χρέους. Καὶ ἐδημοσίευσεν τὸν Νόμον
ποῦ ρυθμίζει ὀριστικὰ τὸ περίφημον αὐτὸ ζήτημα.

ΤΙ ΕΙΝΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΡΟΤΗ Ο ΝΟΜΟΣ

Ὁ Νόμος αὐτὸς περὶ ρυθμίσεως τῶν χρεῶν, εἶνε ὁ νόμος ποῦ
ἐξυψώνει τὴν θέσιν τοῦ ἀγρότου καὶ καλλιτερεῖ τὸς ὄρους τῆς
ζωῆς του. Εἶνε ὁ Νόμος ποῦ τοῦ ἐπιτρέπει νὰ σηκώσῃ κεφάλιν καὶ
νὰ ἀναπνεύσῃ ἐλεύθερα, χωρὶς τὸν βραχνᾶ τοῦ τοκογλύφου.

Διότι

1ον) Τοῦ σβύνει τοὺς ὀφειλομένους ἢ καθυστερημένους τό-
κους, ἀπὸ τῆς συνάψεως τοῦ δανείου μέχρι σήμερον.

2ον) Διότι ἐάν ὁ ἀγρότης ὀφείλῃ σὲ ἓνα δανειστήν ἢ σὲ πολ-
λοὺς πάρα πάντα ἀπὸ τὰ 60 % τῆς περιουσίας του, ὑποχρεοῦται
μόνον τὰ 60 % τοῦ χρέους του. Τὸ ἄλλο ὑπόλοιπον σβύνεται. Ἄν

δηλαδή, η περιουσία του είχε π. χ. 100.000 και χρεωστέϊ 90.000 του χαρίζονται αί 30.000 και υποχρεούται μόνον να πληρώση 60.000 σε δώδεκα χρόνια με τον άνεπαίσητον τόκον 3 %.

3ον) Διάτι εάν ο αγρότης εύρέθηκε στην ανάγκη να πωλήση το σπίτι του, είτε το άμπέλι του, είτε το χωράφι του, είτε ακόμη και τα γεωργικά του εργαλεία, με το δικαίωμα όμως να τα αγοράση πάλι από τον αγοραστήν εντός ώρισμένης προθεσμίας, όλα αυτά του επιστρέφονται και το ποσόν το όποιον είχε πάρει ήταν τα επώλησε, θα θεωρηθί ως αγροτικόν χρέος, υπαγόμενον εις τον Νόμον περί ρυθμίσεως των αγροτικων χρεων. Θα έξοφλήση δηλαδή, το ποσόν αυτό εντός 12 έτων με τον άνεπαίσητον τόκον 3 %.

ΑΛΛΕΣ ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Υπάρχουν όμως και άλλες ευεργετικές διατάξεις εις τον Νόμον.

1ον) Εάν ο αγρότης θελήση να έξοφλήση δλόκληρον το χρέος του μέχρι της 30ης Σεπτεμβρίου 1938, τότε του χαρίζεται το 30 τοίς εκατόν από εκείνα που όφείλει. Εάν πληρώση το ήμισυ του χρέους του τότε του χαρίζονται τα 15 %.

2ον) Εάν πάλιν θελήση να έξοφλήση το χρέος του μέχρι της 30 7) βρίου 1939, τότε του χαρίζονται τα 25%. Εάν όμως πληρώση το ήμισυ του χρέους του τότε του χαρίζονται τα 12 1/2 τοίς εκατόν.

Άλλη κατηγορία ευεργετουμένων διά του Νόμου αγροτών, είναι οι άποκατασταθέντες υπό του Κράτους άκτήμονες καλλιεργηταί.

Και εις αυτούς χαρίζονται όλοι οι όφειλόμενοι μέχρι της 31 Δεκεμβρίου 1936 τόκοι, το δέ χρέος τους θα το έξοφλούν εις 25 χρόνια με τόκον 3 %.

Δίδεται μάλιστα εις αυτούς ή εούχέρεια να πληρώνουν κάθε χρόνο το τοκοχρεωλύσιό τους και σε όμολογίες του δανείου Άπαλλοτριώσεως, τις όποιες το Δημόσιον υποχρεούται να δέχεται εις την όνομαστικήν τους αξίαν.

Άν έχουν, δηλαδή, να πληρώσουν διά τοκοχρεωλύσιον π.χ. 1000 δραχμές, μπορούν να αγοράσουν όμολογίες που έχουν 690 δραχμές και με αυτές να πληρώσουν το τοκοχρεωλύσιον.

Μπορούν ακόμη, αντί ν' αγοράσουν όμολογίες, να δώσουν εις το Δημόσιον το ποσόν των 690 δραχ. εις μετρητά.

Υπάρχουν θέβαια και άλλες λεπτομερειακές διατάξεις πολλού ευεργετικές διά τον αγρότην. Αυτές, όμως, είναι οι γενικές γραμμές εις τις όποιες έστηρίχθη ή ιστορικός, ή σωτήριος αυτός Νόμος, ή όποιος δέν ευεργέτησε μόνον τον αγρότην, αλλά και

τον δανειστήν, ή όποιος είναι θέβαιος ότι θα εισπράξη τα χρήματά του, τα όποια έδάνεισε.

ΚΑΝΕΙΣ ΠΛΕΟΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΗΣ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΑΣ

Διά τον αγρότην, όμως, ή Νόμος αυτός έχει ιδιαίτεραν αξίαν.

Έσήμανε την αναδημιουργίαν της ζωής της υπαίθρου. Μέχρι της ήμέρας που έδημοσιεύθη ή σωστικός αυτός Νόμος, ή αγρότης έπλεεν εις το σκοτός της άπογνώσεως.

Η 17 Μαΐου, όμως άνέτειλε διά τον αγρότην λαμπρά και ζωογόνα.

Βαθύς στεναγμός, βαθυτάτης άνακουφίσεως έπλήρωσε την άτμόσφαιραν της αγροτικής καλύβας.

Ο έφιόλτης, ή όποιος έπίεζε το αγροτικό στήθος διελύθη. Δέν υπάρχει πλέον ή σκληρός εκμεταλλευτής του αγροτικού έβρώτος.

Ο ύψηλός τόκος, υπό τον όποιον έκάμπτετο ή αγροτική ίκανότης έξωστρακίσθη.

Εις την υπαίθρον δέν πνέει πλέον ή άποπνικτικός λίβας, ή όποιος έμάρανε την ζωήν, αλλά ή άέρας της αισιοδοξίας, και της χαράς. Γιατί ή καθένας ξεύρει ότι καλλιεργεί το χωράφι του για τον έαυτό του, το χωράφι του, που εινε δικό του πλέον, και δέν κινδυνεύει να το ή το φάη το χρέος.

Τα χρέη αυτά των αγροτών που ρυθμίζονται με τον παραπάνω νόμο υπερβαίνουν τα πέντε δισεκατομμύρια δραχμών. Γιατί μόνον τα χρέη προς τους ιδιώτας άνέρχονται στα 4.830.264.000 δραχμές.

Ο Κ. 1Ω. ΜΕΤΑΞΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΓΡΟΤΗ

Σχετικώς με την ρύθμισι αυτή των αγροτικων χρεων ή άρχηγός της Κυβερνήσεως Ίω. Μεταξάς προέβη σε μακρές ανακοινώσεις τις όποιες κρίναμε σκόπιμο να παραθέσουμε έδω, γιατί καταδεικνύουν ποία σημασία άποδίδει στην γεωργική πρόοδο της χώρας και την έξύψωσι της θέσεως της αγροτικής τάξεως. Η ανακοινώσεις αυτές του άρχηγού της Κυβερνήσεως έχουν ως εξής:

«Ο Νόμος περί ρυθμίσεως χρεων» εινε ένας από τους σπουδαιοτέρους Νόμους της Κυβερνήσεως της 4ης Αυγούστου. Κυρίως πρόκειται περί ρυθμίσεως των χρεων των αγροτών, αλλά έπειδή έχει και μίαν διάταξιν άνακουφιστικήν και διά τα χρέη έν γένει, έλαβε την γενικήν αυτήν όνομασίαν.

»Αλλά κυρίως, προκειται περί ανακουφίσεως τῶν ἀγροτῶν ἀπὸ τὴν πιεστικωτάτην δι' αὐτοὺς χρεωστικὴν κατάστασιν. Εἶνε δὲ γνωστὸν μὲ ποίαν στοργὴν ἀποθλέπει ἡ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου πρὸς τοὺς ἀγρότας διὰ πολλοὺς λόγους, μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ σπουδαιότεροι εἶνε οἱ ἑξῆς:

»Ἡ ἀγροτικὴ τάξις καθὼς καὶ ἡ ἐργατικὴ, εἰς τὴν ὅποιαν συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ ναυτικοί, ἀποτελοῦν τὰ δύο ἰσχυρότερα θάθρα ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ ἔθνικόν μας οἰκοδόμημα.

»Οἱ ἀγρόται ἀποτελοῦν τὴν ὑγιεινέραν εἰς τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν μερίδα τῆς ὅλης Ἑλληνικῆς Κοινωνίας. Πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὴν ἀσυγκρίτως πολυπληθεστέραν. Συνεπῶς ἡ εὐημερία τῆς ἀντανακλᾷ ἐπὶ τοῦ συνόλου.

»Ὁ ἀγρότης εἶνε ὁ πρῶτος καὶ ἄμεσος δημιουργὸς οἰκονομικῶν ἀγαθῶν, καὶ συνεπῶς τοῦ ἔθνικοῦ πλοῦτου. Οἱ ἀγρόται ἀποτελοῦν τὴν πηγὴν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔρχεται κάθε φορὰ τὸ καινούργιο ἀνθρώπινο ὕλικόν, πού εἰσρέει εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τὴν ἀστικὴν τάξιν, ἀντικαθιστᾷ τὰ διαρκῶς φθειρόμενα αὐτῆς στοιχεῖα καὶ ἀνανεώνει αὐτά. Συνεπῶς εἶναι πηγὴ, πού ἀνανεώνει τὸ αἷμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

»Ἡ χρεωστικὴ κατάστασις πού ἐπίεσε τόσο πολὺ τὴν ἀγροτικὴν μας τάξιν προήλθεν ἀπὸ πολλὰς αἰτίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας κυριώτερα ἦτο ἡ ἀδιαφορία τοῦ πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου, Κράτους διὰ κάθε τι πού ἔβγαине ἔξω ἀπὸ τὰ κομματικὰ περιθώρια. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἀνακουφίσεως τῶν ἀγροτῶν ἀπὸ τὴν πίεσιν τῶν χρεῶν εἶχε ἀναγνωρισθῆ ἀπὸ πολλὸν καιρὸν, ἀλλὰ καμμίαι ἀπὸ τὰς κυβερνήσεις τοῦ παρελθόντος δὲν ἐτόλμησε νὰ προβῆ εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν χρεῶν τούτων, διότι ἐπιέζετο ἀπὸ ἀντιθέτους κομματικὰς ἐπιρροάς, καὶ διότι μὲ τὸ σύστημα τῶν κοινοβουλιῶν καὶ μὲ τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας των τέτοιου εἴδους νομοθετήματα δὲν ἔβλεπαν τὸ φῶς.

»Ἐμεῖς ὅμως ἐτολμήσαμεν. Καὶ εἴμεθα γεμάτοι ἀπὸ ἱκανοποίησιν ὅτι βοηθούμενοι ἀπὸ τοὺς ἐγκρίτους ἀνδρας, οἱ ὁποῖοι ἀπετέλεσαν τὴν Ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία ἐργάσθηκε εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ νόμου, ἐπραγματοποιήσαμεν ἓνα τέτοιο ἔργον.

»Απὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἐνῶ ἀνακουφίζομεν πραγματικὰ τοὺς ἀγρότας, δὲν ζημιώνουμε ὅμως καὶ τοὺς δανειστάς των. Διότι ὅπως εἶχαν καταντήσει τὰ πράγματα δὲν πιστεύω ὅτι οἱ δανεισταὶ εἶχαν καὶ πολλὰς ἐλπίδες νὰ εἰσπράξουν μεγάλα πράγματα ἀπὸ ἐκεῖνα πού ἐδάνεισαν, εἴτε πραγματικὰ, εἴτε ὑποθετικὰ. Γιατὶ καὶ τὸ τελευταῖο αὐτὸ εἶνε δυστυχῶς ἀληθινόν, ἔπειτα ἀπὸ τὰ ὑπέρογκα ἐπιτόκια πάρα πολλῶν δανείων. Ἐνῶ τώρα, οἱ δανεισταὶ θὰ πάρουν ὀπίσω ὀλιγώτερον μὲν καὶ κατὰ τρόπον λογικώτερον, ἀλλὰ θετικὸν καὶ ἀσφαλῆ, μέρος τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον

πραγματι ἐδάνεισαν. Ἐπειτα καὶ οἱ δανεισταὶ ἀνακουφίζονται μὲ τὴν γενικὴν διάταξιν δι' ὄλα τὰ χρεῖα καταβίβασμοῦ τοῦ ἐπιτοκίου εἰς 8 % τὸ πολὺ.

ΤΑ ΕΙΣ ΧΡΥΣΟΥΝ ΔΑΝΕΙΑ

»Ἐνα μόνον δὲν ἠμπόρεσα νὰ κάμω. Νὰ περιλάβω εἰς τὸν Νόμον καὶ τὰ ἀγροτικὰ χρεῖα εἰς χρυσόν. Καὶ τοῦτο, διότι εἰς τὰ 1935, ἡ τότε Κυβέρνησις ἐρρῦθμισε τὸ ζήτημα αὐτὸ διὰ διεθνοῦς συμφωνίας μὲ τοὺς Ἄγγλους δανειστάς. Δὲν μοῦ εἶνε δὲ τώρα δυνατὸν νὰ ἀνατρέψω τὴν συμφωνίαν αὐτήν. Μόλον τοῦτο ἔδωσα ἐντολὴν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα αὐτὸ ἐάν ἤμπορῆ νὰ εὑρεθῆ τρόπος ἀνακουφίσεως, καὶ θὰ προσπαθῆσωμεν νὰ τὸν εὑρωμεν, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ὑπόσχωμαι ἐκ τῶν προτέρων τίποτα. Ἄλλωστε προκειται περὶ ἐλαχίστου ἀριθμοῦ τοιούτων χρεῶν, ἐκτὸς εἰς τὸ Ἡράκλειον τῆς Κρήτης, ὅπου εἶνε περισσώτερα. Καὶ αὐτὰ τὰ λέγω γιὰ νὰ εἶμαι ἀπολύτως εἰλικρινής.

»Ἐτσι λοιπόν, ἀνακουφίζοντας τὸν ἀγρότην καὶ βοηθώντας αὐτὸν μὲ ὄλα τὰ ἄλλα μέτρα πού ἡ Κυβέρνησις λαμβάνει διὰ μέσου τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας καὶ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς πρὸς τὸν σκοπὸν καλλιτέρας καὶ πλέον συστηματικῆς καλλιεργείας τῆς γῆς καὶ ὑπὲρ τῆς κτηνοτροφίας, καθὼς καὶ διὰ μέσου τοῦ ὑπουργείου τῶν Δημοσίων Ἔργων μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συστηματικῆς ἔργων παραγωγικῶν, εἴμεθα θέσαιοι, ὅτι καὶ τὴν ἀγροτικὴν τάξιν θὰ βοηθήσωμεν νὰ εὐτυχήσῃ καὶ προσδεύσῃ καὶ τὸν ἔθνικόν μας πλοῦτον θὰ αὐξήσωμεν καὶ τὴν κοινωνικὴν τάξιν θὰ ἀσφαλίσωμεν. Αὐτὰ δὲ ὄλα συνδυαζόμενα μὲ τὰ μέτρα τῆς Κυβερνήσεως τῆς 4ης Αὐγούστου, διὰ τοὺς ἄλλους κλάδους τῆς ἔθνικῆς παραγωγῆς καὶ ἰδίως μὲ τὰ μέτρα διὰ τὴν ἐργατικὴν τάξιν ἐν γένει θὰ ἀνυψώσουν καὶ τὸ ἐπίπεδον τῆς ζωῆς τοῦ Λαοῦ μας καὶ ἐν γένει τὸν ὕλικόν πολιτισμὸν τοῦ τόπου μας καὶ θὰ συντείνουν εἰς τὴν ἄλλην προσπάθειαν τῆς Κυβερνήσεώς μας πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ἠθικοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος μας».

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ

Ἡ Κυβέρνησις ἐνδιεφέρθη ἐπίσης καὶ γιὰ τὴν συνέχισι τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀγροτῶν προσφύγων καὶ γενικὰ γιὰ τὴν βελτίωσι τῆς θέσεώς των.

Διὰ Νόμου ὥρισε ὅτι ὄλες ἡ εἰσπράξεις τῶν χρεῶν τῶν ἀγροτῶν προσφύγων πού μετεβιβάσθησαν ἀπὸ τὴν Ε.Α.Π. εἰς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν, θὰ διατίθενται ἀπὸ ἐδῶ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς γιὰ τὴν συνέχισι τῆς ἀποκαταστάσεώς των. Γιατὶ τί συνέβαινε στὸ παρελθόν; Ἡ κομματικὴ κυβερνήσις ἐνῶ εἶχαν ὑποχρέωσι ἀπὸ

συμβάσεις και νόμους να διαθέτουν τις εισπράξεις των χρεών των αγροτών προσφύγων για την συνέχισι της αποκαταστάσεως των, τις ξπαιρναν και τις χρησιμοποιούσαν σε άλλους σκοπούς. *Ετσι, ενφ από το 1931 που διελύθη η Ε.Α.Π. μέχρι τας αρχάς του 1936 εισεπράχθησαν από χρέη των αγροτών προσφύγων 362.000.000 σε όμολογίες, η κομματικές κυβερνήσεις διέθεσαν μόνο 62.000.000.

Με το νέο όμως νόμο που έδημοσίευσε η κυβέρνηση Μεταξά όλες η εισπράξεις από τὰ χρέη αυτά θα διατίθενται για την συνέχισι της αποκαταστάσεως. Και για περισσότερη κατοχύρωσι των χρημάτων αυτών από κάθε διαρροή, καθόρισε με το νόμο ότι η διαχείρισις των θα γίνεται απ' ευθείας από την 'Αγροτική Τράπεζα και με συνεργασία ανωτέρων υπαλλήλων του Υπουργείου της Γεωργίας. Ειδική 'Επιτροπή θα συνέρχεται κάθε χρόνο και θα καθορίζη σε πρόγραμμα τὰ έργα που πρέπει να γίνουν κατά την διάρκεια του έτους, χάριν των αγροτών προσφύγων ((άνεγερσις σπιτιών, διανομή ζώων κλπ.). Συνολικά τὰ χρέη αυτά των αγροτών προσφύγων ανέρχονται σε 1.150.000. *Αν ληφθῆ ὅπ' ὄψει το δεδομένον ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν γεωργικῶν προσφυγικῶν οικογενειῶν ανέρχεται σε 167.079, τότε με τις εὐκολίες που τους παρεσχέθησαν, τὸ ἐτήσιο χρεωλύσιο, με τόκο 3 % και μέσον ὄρον ἐξοφλήσεως 15 χρόνια, φθάνει μόλις τις 564 δραχ. κατά οἰκογένεια, ποσὸν δηλαδὴ ἀνεπαίσθητο.

Τὸ ἀνεπαίσθητο ὅμως αὐτὸ ποσὸν γιὰ κάθε προσφυγικὴ οἰκογένεια εἶνε ἀρκετὸ στὸ σύνολό του νὰ λύσῃ ὀριστικὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν αγροτῶν προσφύγων, που μένουν ἀκόμη ἀναποκατάστατοι, χάρις στὴν ἀδιαφορία τῶν κομματικῶν κυβερνήσεων, ὕστερα ἀπὸ 15 χρόνια που πέρασαν ἀπὸ τὴν ἀφίξι τους στὴν Ἑλλάδα.

Και θὰ λυθῆ ὀριστικὰ με τὸ παραπάνω μέτρο που ἔλαβε ἡ κυβέρνηση Μεταξά, γιατί ἡ εισπράξεις ἀπὸ τὸ χρέος τῶν αγροτῶν προσφύγων, θὰ διατίθενται τοῦ λοιποῦ μέχρις λεπτοῦ γιὰ τὴν συνέχισι τῆς ἀποκαταστάσεως.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΑΣ

Κατὰ τὴν τελευταίαν μετάβασιν του στὴν *Ἠπειρο ὁ Ἄρχηγὸς τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως ὠμίλησε πρὸς τοὺς ἀγρότας δόσας εἰς αὐτοὺς πατρικὰς πράγματι συμβουλὰς. Τὴν ὁμιλίαν ταύτην τοῦ Ἰωάννου Μεταξά περιέχουσιν πραγματικὰς ὑποθήκας γιὰ τὴν ἀγροτικὴ τάξι θεωροῦμεν σκόπιμο νὰ παραθέσουμε κατωτέρω:

«Ἀγαπητοὶ συνδαιτυμόνες»

Δὲν θὰ σὰς εἶπω πολλά, διότι τὸ ἐνδιαφέρον μου διὰ τὴν τάξιν σας τὸ γνωρίζετε. Βάζω θάσιν σε σὰς διὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς

*Ἑλλάδος, θάζω θάσιν εἰς τοὺς ἀγρότας διὰ ν' ἀναγεννηθῆ ὁ τόπος και ζητῶ ἀπὸ σὰς ὄχι μόνον τὴν ἐπιμονὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ὄλοι θὰ δώσετε, διότι αὐτὸ τὸ κάμετε και διὰ τὸν ἑαυτὸν σας και διὰ τὴν οἰκογένειάν σας. Ζητῶ ἀπὸ σὰς και κάτι ἄλλα πράγματα ἀκόμη. Θέλω ἀπὸ τὰ χωριά σας οἱ πρόεδροι τῶν Κοινοτήτων, οἱ πρόεδροι τῶν Συνεταιρισμῶν, οἱ πρόεδροι οἱ διοικούντες τὰς Ἐνώσεις τῶν Συνεταιρισμῶν ν' ἀποδιώξετε τὰ κομματικὰ πάθη ἀπὸ μεταξύ σας καθαρὰ και ἑστέρα και νὰ κυττάξετε πρῶτα τὸ χωριὸ σας, τὴν ὠφέλειαν τοῦ χωριοῦ σας, τοῦ Δήμου σας και τοῦ Συνεταιρισμοῦ σας, τὴν ὠφέλειαν τοῦ συνόλου και ὄχι τοῦ καθ' ἑνός. Δεύτερον διὰ τὰ χρέη σας ἔχω νὰ σὰς πῶ τὰ ἑξῆς: Σὰς ἐλάφρῳσα εἰς τρόπον ὥστε ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου νὰ μὴν πληρῳστε τὴν πρώτην δόσιν. Τὴν πρώτην δόσιν θὰ τὴν πληρῳσετε τὸν ἐρχόμενον Ὀκτωβριον. Πολλοὶ με κατηγορήσαν και πολλοὶ μοῦ εἶπαν εἰς τὰς Ἀθήνας ὅτι ἄμα μάθης ἔτσι τοὺς ἀγρότας, δὲν θὰ πληρῳσουν κατόπιν τίποτε. Και ἐγὼ τοὺς εἶπα ὅτι ἐὰν ὁ ἀγρότης δὲν ἐπλήρῳνε ἔως τώρα, εἶνε διότι δὲν ἠδύνατο νὰ πληρῳσῃ, διότι τὸν ἐθάρυνε ὁ τοκιστής, τὸν ἐθάρυνε κολοσσιαῖα και δὲν ἠμποροῦσε ὁ ἄνθρωπος νὰ δώσῃ τίποτε. Τί νὰ δώσῃ; Τὸ χωράφι του, τὸ σπίτι του, τὸ ἀλέτρι του; *Ἀμα ἀλαφρώσῃ εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἠμπορέσῃ νὰ δίνῃ κάτι, θὰ ἴδετε πόσον τίμιος ἄνθρωπος εἶνε ὁ Ἑλληὴν ἀγρότης και θὰ ἴδῃτε ὅτι θὰ δώσῃ ὅτι τοῦ ἀπομένει. Πιστεύω ὅτι δὲν γελάσθηκα και θὰ με θγάλετε ἀσπροπρόσωπο. Ἄλήθεια; ((Φωνάι: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, ἀλήθεια)).

Αὐτὸς ὁ τρόπος εἶνε και ἕνας ἀποταμιεύσεως, διότι ὅταν πληρῳνῆ κανεὶς τὸ χρέος του, ἀνοίγει τὴν πόρτα ὥστε εἰς μίαν ἀνάγκην νὰ τοῦ ξανακάνῃ ὁ ἄλλος δάνειο. *Ἀμα πληρῳσῃ κανεὶς τὸ χρέος του και ἔχει ἐλεύθερα τὰ ζῶα του, τὰ ἐργαλεῖα του, τὰ προϊόντα του και διάφορα ἄλλα ἀντικείμενα, ἠμπορεῖ εἰς μίαν στιγμὴν ἀνάγκης νὰ πάῃ εἴτε εἰς τὴν Ἄγροτικὴν Τράπεζαν, εἴτε εἰς ἄλλον ὀργανισμὸν και νὰ πάρῃ κάτι τι.

Αὐτὸ που σὰς εἶπα εἶνε ἕνας μονάχα τρόπος ἀποταμιεύσεως. *Ἐγὼ ζητῶ ἀπὸ σὰς και ἕνα ἄλλον τρόπον ἀποταμιεύσεως, διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ εὐτυχήσετε. Ἐὰν γίνουν ὄλα αὐτὰ τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα λογαριάζω και ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἕνα μέρος ἀρχίζουμε σὺν ἄλλοι, θὰ εὐτυχήσετε. *Ἀμα γίνουν οἱ δρόμοι, ἄμα δὲν ἔχετε χρέη, ἄμα σὰς στείλουμε τοὺς γεωπόνους, οἱ ὁποῖοι θὰ σὰς βοηθήσουν και θὰ σὰς ὀδηγήσουν και ὅταν οἱ Συνεταιρισμοὶ θὰ κάνουν και αὐτοὶ τὸ καθήκον των και θὰ σὰς βοηθήσουν, ἀφοῦ ἄλλως τε εἶνε και δικό των πρῶγμα αὐτὸ, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ κερδίσετε χρήματα και τὸ εὐχομαι αὐτὸ ἐξ ὄλης τῆς ψυχῆς. Ἄλλὰ σὰς ἐρωτῶ: Τί θὰ τὰ κάμετε τὰ περισσεύματά σας; Ἄλλως τε δὲν θὰ σὰς ἀφήσω, τὸν νόμον θὰ τὸν ἐφαρμόσω με ὄλην τὴν ἀστυρητότητα, οὔτε φαντάζομαι ὅτι θὰ ξεδεύετε εἰς πᾶληογλέντια. Τίμοι ἄνθρωποι οἱ ἀγρόται, δὲν πιστεύω ποτὲ ὅτι δὲν θὰ σεβασθῆτε τὰς οἰκο-

γενείας σας. Νά τὰ ξεοδοῦτε εἰς λοῦσο δὲν εἶνε σωστό. Δὲν σᾶς λέω νὰ μὴν ντυθῆτε καλλίτερα.

Τὰ λοῦσα τί τὰ θέλετε; Θ' ἀποταμιεύσετε λοιπὸν καὶ θὰ τὰ βάλετε τὰ χρήματά σας εἰς τὰ Ταμιευτήρια ὡς κατάθεσιν διὰ νὰ ἔχετε ἓνα κομπόδεμά σας σὲ μιὰ στιγμή ἀνάγκης. Διότι δὲν ξεύρει κανεὶς ἐὰν ὁ Θεὸς μᾶς δίδῃ πάντοτε τὴν εὐλογίαν τοῦ μᾶς δίδει ἐφέτος. Ἐπειδὴ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ τὸ γνωρίζουμε αὐτό, γι' αὐτὸ πρέπει ν' ἀποταμιεύετε διότι σὲ μιὰ στιγμή ἀνάγκης θὰ ἔχετε τὸ κομπόδεμά σας εἰς τὸ ὁποῖον θὰ καταφεύγετε καὶ ἔτσι ὁ ἀγρότης εἰς στιγμὰς δυσκόλους δὲν θὰ ὑποφέρῃ οὔτε αὐτὸς οὔτε ἡ οἰκογένειά του. Ἐπειτα αὐτὰ τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα καταθέτετε εἰς τὰ Ταμιευτήρια, τὰ χρησιμοποιοῖ τὸ Κράτος. Δὲν τὰ τοποθετεῖ, θέβαια, εἰς ἐξοπλισμούς, μολονότι αὐτὸ εἶνε τὸ συμφέρον σας. (Φωναί: γιὰ μᾶς γίνονται κι' αὐτοί), διότι σᾶς χρησιμεύουν ὅπως εἶπε καὶ ὁ διακόψας. Τὰ χρήματα αὐτὰ τὰ χρησιμοποιοῖ τὸ Κράτος εἰς ἀποξηράνσεις, εἰς ἀρδεύσεις, εἰς γεφύρια, εἰς δρόμους, εἰς ἔργα παραγωγικά τὰ ἑποῖα αὐξάνουν τὸν πλοῦτον τῆς χώρας καὶ τὴν παραγωγήν. Καὶ ἔπειτα πρέπει νὰ συνηθίσωμεν οἱ Ἕλληνες στὸ πνεῦμα τῆς οἰκονομίας. Νὰ μὴ σᾶς πιάνῃ ζάλη ὅταν ἔχετε ἓνα μάτσο χαρτονομίσματα καὶ τὰ ξεοδοῦτε. Πρέπει νὰ εἶθε λαὸς οἰκονομικός, ὁ ὁποῖος ἐκπληρῶναι τὰς ὑποχρεώσεις του. Λαὸς πού γνωρίζει νὰ μεταχειρίζεται τὰ χρήματά του καὶ ὁ ὁποῖος γνωρίζει νὰ κανονίῃ τὴν ζωὴν τῆς οἰκογενείας του διότι ἡ ἀγροτικὴ οἰκογένεια πρέπει νὰ εἶνε οἰκονόμος καὶ παραγωγικὴ. Τότε θὰ εἶπω καὶ ἐγὼ ὅτι πραγματικῶς ἀνταμείφθηκα δι' ὅλα ἐκεῖνα πού σᾶς ἔκαμα. Διότι τὰ χειροκροτήματα καὶ αἱ ζητωκραυγαὶ μὲ ἀνταμείβουν θεβαίως, ἀλλὰ ἐν μέρει μόνον. Ὅταν δῶ τί θὰ κάμετε παρκατάτω, ὅταν δῶ τ' ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τότε θὰ πῶ ὅτι εἶμαι εὐχαριστημένος. (Μπράβο κύριε πρόεδρε, ὁμιλεῖς στοργικὰ καὶ πατρικὰ). Ἐγὼ ἔχω τὴν θεβαιότητα γι' αὐτὸ τὸ πράγμα. Πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι πρέπει νὰ κάμετε οἰκονομίες καὶ γιὰ μερικά ἄλλα ἐξοδα πού θὰ σᾶς χρειασθοῦν. Πρέπει νὰ κάμετε σχολεῖα. Τὸ Κράτος, θέβαια, θὰ σᾶς βοηθήσῃ, ἀλλὰ πρέπει καὶ αἱ Κοινότητες νὰ δάσουν. Τὸ καλὸ σχολεῖο εἶνε ἡ ὑγεία τοῦ παιδιοῦ. Ἡ ὑγεία τοῦ παιδιοῦ μέσα σ' ἓνα καλὸ περιβάλλον τὸ κάνει ὥστε τὸ παιδί νὰ μορφώνεται καλλίτερα. Ἐνα τέτοιο παιδί εἶνε ἡ χαρὰ τῆς οἰκογενείας, ἡ χαρὰ τοῦ χωριοῦ. Ἐτσι θὰ γίνῃ μιὰ κοινωνία στὸ χωριὸ καλὴ καὶ ἐργατικὴ πραγματικὰ πολιτισμένη. Ἐπειτα πρέπει νὰ περιποιηθῆτε τίς ἐκκλησίες σας. Ὅχι μονάχα τὸν ναό, ἀλλὰ πρέπει νὰ συλλογίζεσθε καὶ τὸν δυστυχισμένον τὸν παπᾶ, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ὁμολογήσετε ὅλοι σας ὅτι τὸν ἔχετε ἐγκαταλείψει καὶ πολλὰς φορές ὁ παπᾶς πεινάει. Ὁ καλὸς παπᾶς μέσα στὸ χωριὸ εἶνε πολὺ χρήσιμος καὶ διὰ τὴν ἠθικὴν σας. Πολλὰς φορές θὰ σᾶς συμβιάξῃ εἰς τὰς ὑποθέσεις σας. Εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα πρέπει νὰ φροντίζετε καὶ μονάχοι σας.

ΤΟ ΔΕΚΑΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ο ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΝΙΑΙΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΜΕΡΟΣ IV

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Ἐκεῖνο ὅμως ποῦ ἀποτελεῖ πραγματικὸ ἱστορικὸ σταθμὸν γιὰ τὴν Ἑλλάδα γιὰτὶ θὰ τὴν φέρῃ στὰ ἀνώτερα ἐπίπεδα τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ καὶ θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εὐημερία σὲ ὅλοκληρον τὸν Ἑλληνικὸ Λαόν, εἶνε τὸ δεκαετές πρόγραμμα τῶν μεγάλων παραγωγικῶν ἔργων. Ὁ ἀντίκτυπος ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ θὰ εἶνε ἀμεσὸς γιὰ τὴν γεωργικὴ ἀνάπτυξιν τῆς χώρας καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν γεωργικῶν πληθυσμῶν. Ὁ νόμος ποῦ κατόπιν μακρᾶς μελέτης κατήρτισε καὶ ἔθεσε σὲ ἐφαρμογὴ ἢ κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ποῦ φέρει τὸν τίτλον «περὶ ἐκτελέσεως σειρᾶς ἔργων ὁδοποιίας καὶ ὑδραυλικῶν» ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, σαφές, συγκεκριμένον, μελετημένον καὶ θετικὸν πρόγραμμα τεχνικῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς Ἑλλάδος. Δύο δὲ κυρίως εἶνε ἡ ἐπιδιώξεις τοῦ δεκαετοῦς αὐτοῦ τεχνικοῦ προγράμματος ποῦ θὰ διερθώσῃ τὰ σφάλματα τοῦ παρελθόντος, θὰ δώσῃ ζωὴν εἰς τὴν χώραν, θὰ ἀναπτύξῃ τὴν πλουτοπαραγωγικὰς δυνάμεις τῆς καὶ θὰ καλλιτερεύσῃ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῶν πολιτῶν καὶ τοῦ Κράτους.

ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΔΙΩΞΙΣ

Ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἑλληνικῆς γεωργίας καὶ ἡ ἐνίσχυσις τοῦ ἀγροτικοῦ μας πληθυσμοῦ, διὰ τῆς προσθήκης ἐκτάσεων δύο ὀλοκλήρων ἑκατομμυρίων στρεμμάτων εἰς τὴν καλλιεργουμένην ἑλληνικὴν γῆν.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΠΙΔΙΩΞΙΣ

Ἡ ὀργάνωσις τῶν συγκοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἐνὸς ἐθνικοῦ προγράμματος ὁδοποιίας, ποῦ θὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν καταστροφικὴν ἀναρχίαν τοῦ παρελθόντος, ἀναρχίαν ποῦ ἐδημιούργησαν αἱ θλιβεραὶ κομματικαὶ ἐπιρροαί.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΣΤΕΡΟΝ.— Με τὸ δεκαετὲς αὐτὸ πρόγραμμα τεχνικῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς Ἑλλάδος, ποῦ θέται ἀμέσως εἰς ἐφαρμογὴν ἢ Κυβερνήσεις τῆς 4ης Αὐγούστου, θὰ γίνουσι κυρίως τὰ ἑξῆς:

α) Συμπλήρωσις τοῦ ὁδικοῦ δικτύου τῆς Χώρας : Δηλαδή ἢ Ἑλλάς θ' ἀποκτήσῃ βαθμηδὸν, ὅπως ἐγένετο εἰς ὅλας τὰς μεγάλας καὶ πολιτισμένας χώρας, πλήρες δίκτυον δρόμων, μετὰ τὸ ὁποῖον θ' ἀναπτύξῃ τὴν συγκοινωνίαν της, μέσῳ τῆς ὁποίας θὰ ἐπεκταθοῦν καὶ θὰ ἀναπτύχθωσιν ἡ Γεωργία, τὸ Ἐμπόριον καὶ ἡ Βιομηχανία καὶ θὰ στερεωθῇ ἡ Δημοσία Ἀσφάλεια. Ἀλλὰ καὶ θὰ προαχθῇ ὁ πολιτισμὸς εἰς τὰ ἀπόκεντρα καὶ στερούμενα σημερον συγκοινωνίας μέρη. Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δεκαετοῦς αὐτοῦ προγράμματος, ἢ Ἑλλάς θὰ ἔχη, ἐκτὸς τῶν κατασκευαζομένων, δρόμους νέους μήκους 3.628 χιλιομέτρων.

β) Θὰ γίνουσι ἀμέσως ἔργα ἀποξηραντικὰ, ἀντιπλημμυρικὰ καὶ ἀρδευτικὰ διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς Ἐθνικῆς μας παραγωγῆς. Μετὰ τὰ ἔργα αὐτὰ θὰ δοθοῦν εἰς τὴν καλλιέργειαν ἐκτάσεις 2 ἑκατομμυρίων στρεμμάτων. Θ' ἀπαλλαγούσιν οἱ χωρικοὶ μας καὶ οἱ ἀγρόται μας ἀπὸ τὰς καταστροφὰς τῶν πλημμυρῶν. Καὶ θὰ σωθοῦν οἱ πληθυσμοὶ τῶν πόλεων καὶ τῆς ὑπαίθρου ἀπὸ τοὺς ἐλώδεις πυρετοὺς ποῦ ὀδηγοῦν χιλιάδας νέων εἰς τὴν φθίσιν.

ΠΑΕΟΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΣ : Μετὰ τὸ τιθέμενον εἰς ἐφαρμογὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Μεταξῶν δεκαετὲς πρόγραμμα τεχνικῆς καὶ παραγωγικῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς Ἑλλάδος, θὰ γίνουσι νέοι δρόμοι 3.628 χιλιομέτρων, ὑδραυλικά ἔργα εἰς τὰς πεδιάδας Θεσσαλονίκης, Σερρῶν — Δράμας, ὑδραυλικά καὶ ἀρδευτικὰ ἔργα εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, Ἡπειρον, Κρήτην, Κηφισόν, ἑξυγίανσις ἐλῶν καὶ λιμνῶν καὶ ἀντιπλημμυρικὰ ἔργα εἰς τὴν Πελοπόννησον. Θὰ ἐκτελεσθοῦν ἐπίσης ἔργα λιμενικά.

Ἡ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΕΚΑΕΤΟΥΣ ΣΧΕΔΙΟΥ : Ἡ συνολικὴ δαπάνη τῶν ἔργων τούτων τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων τοῦ δεκαετοῦς προγράμματος, θὰ ἀνέλθῃ εἰς 7.324 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ἀπαιτουμένου αὐτοῦ ποσοῦ, δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ, ὅπως κατὰ τὸ παρελθόν, κανένα ἐξωτερικὸν δάνειον μετὰ τοὺς γνωστοὺς βαρεῖς τοκογλυφικοὺς ὄρους, ποῦ πληρώνει ἀκόμη ὁ Ἑλληνικὸς Λαός. Οὔτε καμμία ἐπιβάρυνσις τῶν πολιτῶν. Ἡ χρηματοδότησις τῶν μεγάλων αὐτῶν τεχνικῶν καὶ παραγωγικῶν ἔργων, θὰ γίνῃ διὰ τακτικῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ διὰ τῶν τεραστίων κεφαλαίων τῶν διαφόρων ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου, ποῦ ἐλίμναζον μέχρι τοῦδε καὶ ἔμεινον ἀδιάθετα, ἢ ἐτσοθετοῦντο ἐπισηφαλῶς. Οἱ ὀργανισμοὶ οὗτοι ἀντὶ νὰ διαθέτουν τὰ συγκεντρωθέντα αὐτὰ κεφάλαια εἰς ἐπισηφαλεῖς τοποθετήσεις, θὰ τὰ δανείσουν εἰς τὸ Κράτος ποῦ θὰ τὰ διαθέσῃ εἰς ἔργα μετὰ παραγωγικοὺς σκοποὺς.

Τὰ μεγάλα αὐτὰ τεχνικὰ καὶ παραγωγικὰ ἔργα τοῦ ΔΕΚΑΕΤΟΥΣ σχεδίου, ποῦ πλὴν τῶν ἄλλων, θὰ δώσουν καὶ ἐργασίαν εἰς δεκάδας χιλιάδας χειρῶν, καὶ θὰ ἐξαλείφουν τελείως τὴν ἀνεργίαν, θ' ἈΡΧΙΣΟΥΝ ἈΜΕΣΩΣ, ἐξευρεθείσης καὶ τῆς πρώτης πιστώσεως διὰ τὴν τριετίαν 1937-40, πιστώσεως ἐξ 961 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ποῦ κατανέμεται καὶ ὡς ἑξῆς: Διὰ δρόμους 793 ἑκατομμύρια. Διὰ σιδηροδρόμους 118 ἑκατομμύρια, καὶ διὰ λιμενικά ἔργα 50 ἑκατομμύρια. Ἀνάλογα ποσὰ διατίθενται διὰ τὴν ἐκτέλεσιν παραγωγικῶν ἔργων, πρὸς ἀξιοποίησιν ἐδαφῶν καὶ ἑξυγίανσιν τῆς Χώρας, ἐκ τῆς ἐγκριθείσης ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1937-38 καὶ ἐπὶ μίαν δεκαετίαν ἐκτάκτου πιστώσεως συνολικοῦ ποσοῦ 4.414 ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Ο ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ὁ πίναξ τῶν ἔργων τῶν ὁποίων προβλέπεται ἢ ἐκτέλεσις εἶναι ὁ κάτωθι:

1. ΘΑ ΓΙΝῆ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ τῆς Μακεδονίας, δηλαδή ἐκχωρήσεις γαιῶν, ἐγκαταστάσεις 2 χιλιάδων οἰκογενειῶν, συγκοινωνίαι, κτηματολόγιον, ἔργα διευθετήσεως χειμάρρων, τὸ δευτερευόν καὶ τριτευόν ἀρδευτικῶν δικτύων καὶ τὸ δευτερευόν ἀποστραγγιστικῶν δικτύων Σερρῶν, Δράμας. Συμπληρωματικὰ ἔργα Ἀματόθου καὶ Σερρῶν—Δράμας, ἐνῶ ταυτοχρόνως ὁ προϋπολογισμὸς ἔπρεπε νὰ συντηρῇ τὰ ἔργα αὐτὰ, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἀπῆται δαπάνη διὰ τὴν δεκαετίαν 700 ἑκατομμυρίων, ἐνῶ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἔργων τούτων τῆς Μακεδονίας θὰ ἀπῆτοῦντο ἕτερα 622 ἑκατομμύρια, τὰ ὁποία πρέπει νὰ διατεθοῦν ἐντὸς τετραετίας.

2. ΘΑ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΘΩΣΙ ΤΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ΕΡΓΑ τὰ ὁποία εἶνε ἀνατεθειμένα εἰς τὸν οἶκον Μποῦντ καὶ τὰ ὁποία περιλαμβάνουν τὰ ἀντιπλημμυρικὰ ἔργα τῆς Λαρίσης, Καρδίσης καὶ τοῦ Βοιωτικοῦ Κηφισοῦ, τὰ ἀποξηραντικὰ ἔργα Λαμίας, Μαργαριτίου καὶ Ἀχέροντος ἐν Ἡπείρῳ. Ἀντιπλημμυρικὰ καὶ ἀποξηραντικὰ ἔργα τοῦ Ἀράχθου καὶ τοῦ Λούρου. Ἀντιπλημμυρικὰ τῆς Πλατανιάς καὶ ἀποξηραντικὰ Κουρνᾶ Κρήτης καὶ ἀρδευτικὰ Λαρίσης καὶ Καρδίσης διὰ τὰ ὁποία θὰ ἀπαιτηθοῦν 876 ἑκατομμύρια περίπου.

3. ΘΑ ΛΗΦΘῆ ΜΕΡΙΜΝᾶ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΙΝ ΕΛΩΝ ΚΑΙ ΛΙΜΝΩΝ Μουριάς, Ἀγουλινίτης, Καϊάφα, ἐγκλιθωτισμὸς Ἀττικοῦ, ἀντιπλημμυρικὰ Γαστούνης, Ἀργολικοῦ πεδίου, Σεληνοῦντος καὶ χειμάρρων Πατρῶν. Ἀντιπλημμυρικὰ Μόρνου, Σκᾶ καὶ Βαριάς, ἀντιπλημμυρικὰ Ἀχελώου, ἀποξήρανσις Βρωμολίμνης ἑλοῦς Χασσᾶς Κατῆ, Καστορίας, ἀντιπλημμυρικὰ Ξερῶν Ὑπάτης, ἑξυγίανσις ἐλῶν Κουνοφάδι καὶ Ἀντινιώτη Κερκύρας. Ἀντιπλημ-

μυρικά Σπερχειού. Διάφορα έργα διευθετήσεως χειμάρρων και αποξηράνσεως μικρών έλωδών εκτάσεων διά τὰ ὁποῖα θὰ ἀπαιτηθοῦν ἕτερα 524 ἑκατομμύρια. Ταῦτοχρόνος δι' ἄλλα έργα ἐκτελούμενα παρὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ἐγγραίασθη ἐνίσχυσις 160 ἑκατομμυρίων, εἶνε δὲ τὰ έργα τοῦ Παμῖσου καὶ τὰ ἀποξηραντικά τῆς λίμνης Σαργικιόλ, ἀποξηραντικά έργα Εὐθόιας—Νέας Ἀπάρκης (Χαλκίδος), ἔλους Λιτοχωρίου (Κατερίνης), συμπληρωματικά έργα Πλαταιῶν, Ἀλμυροῦ, ἀρδευτικά σκάλας Ναυπακτίας, Γιακιάδων Καθάλλας, Χρωπίου (Ἀλμυροῦ), Τριχωνίας, Ἀκαρνανίας, Θεοκνίδας, Μεγαλοπόλεως, ἀρδευτικά Πέτα Ἄρτης, Φαδίδερη, Κηφισιάς, Σεργούλας Δωρίδος, Λαφίστης Μακεδονίας, Νέας Σάντας Θεσσαλονίκης, ἀποστραγγιστικά Ζαυλακίου, Ζουλίνης, Κρονίτης, Τουρνάθη καὶ Κρισινή Τρικκάλων. Ἐκτελέσεις ὁδοποδεξαμενῶν ἐπὶ βροσκησίμων ἐκτάσεων Ἀσβεστοχωρίου Μακεδονίας, Σιατιστοῦ, Κρουσόβας, Ξηρομέρου Αἰτωλοακαρνανίας. Ἐκτελέσεις ἀποστραγγιστικῶν ἔργων περιφερείας Λαρίσης καὶ Φαρσάλων. Διευθετήσεις χειμάρρων Μπογδάτου Λογακάδᾶ καὶ ἐνίσχυσις τέλους μεμονωμένων γεωργικῶν οἰκογενειῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἀρδευτικῶν ἔργων.

Ὅλα αὐτὰ τὰ τεχνικά καὶ παραγωγικά έργα ὑπελαγίσθη ὅτι θὰ στοιχίσουν 7.324 δραχμῶν δραχμῶν καὶ τὸ σπουδαιότερον χωρὶς ἰδιαιτέρη ἐπιβάρυνσι τοῦ Λαοῦ μὲ εἰδικὲς φορολογίαις κ.λ.π. Καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ τεραστίου αὐτοῦ τεχνικοῦ προγράμματος ἄρχισε ἤδη, ὅπως εἶπαμε, γιατί ἡ Κυβέρνησις Μεταξᾶ ὅτι ἀποφασίζει τὸ θέτει ἀμέσως σὲ ἐφαρμογή. Εἶνε δηλαδὴ ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ποὺ δὲν σχεδιάζει μόνον στὰ χαρτιά καὶ σὲ προεκλογικά προγράμματα, ὅπως μᾶς εἶχαν συνηθίσει ἡ προαυγουστιανὲς κομματικὲς κυβερνήσεις. Ἀλλὰ ὅτι ἀποφασίζει τὸ ἀποφασίζει μὲ πρόγραμμα, μὲ σύστημα, μὲ πνεῦμα θετικὸ καὶ γι' αὐτὰ καὶ τὸ ἐκτελεῖ.

Ἦδη μεταξύ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ὑπεγράφη ἡ σύμβασις γιὰ τὰ έργα τοῦ Παμῖσου, ὅπως ἀναφέραμε καὶ ἄλλαχού. Μὲ τὰ έργα αὐτὰ προβλέπεται ἡ ἀνακάλυψις 12.000 στρεμμάτων καὶ ἡ ἀρδευσις ἄλλων 3.000.

Ἀνετέθη στὴν ἑταιρεία Μπούντ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποξηραντικῶν ἔργων Λαφίστης μὲ δαπάνην 35.000.000 δραχμῶν. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ σημαντικοῦ αὐτοῦ ἔργου γιὰ τὴν Ἠπειρο ἔκαμε αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ ἀρχηγός τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως.

Ἐ' ἀρχίσουν συντόμως τὰ ἀποξηραντικά έργα τοῦ Φαναρίου μὲ δαπάνην 31.000.000 δραχμῶν. Ὑπεγράφη σύμβασις γιὰ τὴν χρηματοδότησι τῶν ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων τοῦ Σελινοῦντος καὶ ἔτσι τίθεται τέρμα στὴν τραγωδία τῶν ἀγροτῶν τῆς Αἰγιαλείας τὰ κτήματα τῶν ὁποίων κατεστρέφοντο ἀπὸ τίς πλημμύρες.

Καὶ ἐν τῷ μεταξύ ὅταν θὰ καταρτίζονται ἡ σχετικὲς μελέταις θὰ ἀρχίσῃ καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἄλλων ἔργων, μὲ τὴν σειρά καὶ μὲ

σύστημα ποὺ προβλέπει τὸ δεκαετὲς πρόγραμμα.

Αὐτὰ εἶνε, σὲ γενικὲς γραμμὲς, τὰ μέτρα ποὺ μᾶς παρουσίασε ΣΕ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΛΙΓΩΤΕΡΟ ΑΠΟ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ ἡ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου γιὰ τὴν γεωργία, τὸν ἀγρότη καὶ τὴν τεχνικὴ ἀναδιοργάνωσι τῆς ὑπαίθρου χώρας.

Ὁ Ἕλληνας ἀγρότης, ποὺ ἀπὸ τίς προαυγουστιανὲς κομματικὲς κυβερνήσεις δὲν ἐγνώριζε παρὰ μόνον τὴν κακοδιοίκησι, τὴν διαρκῆ ἐπιβολὴ φόρων καὶ τὴν ἐγκατάλειψι, εἶνε σὲ θέσι νὰ κρίνῃ πόσο πραγματικὸν ἐνδιαφέρον, πόση στοργὴ γι' αὐτόν, τὴν γεωργία καὶ τὸν τόπο πρέπει νὰ ὑπάρχῃ στὴν σημερινὴ Κυβέρνησι τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ ὥστε νὰ παρουσιάσῃ σὲ τόσο λιγὸ χρονικὸ διάστημα ἕνα τέτοιο ἔργον, ἔργον τεράστιον, ἔργον ἱστορικόν.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Ἀλλὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ δεκαετὲς πρόγραμμα τῶν μεγάλων παραγωγικῶν ἔργων ἐλήφθη ἀπὸ τὴν Ἑθνικὴν Κυβέρνησιν τῆς 4ης Αὐγούστου μία ἀκόμη ἀπόφασις, ἀπόφασις ποὺ πρῶτη φορὰ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐσκέφθη νὰ λάβῃ ἀπόφασις ποὺ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου δὲν λαμβάνῃ μέτρα ἀμελέτητα καὶ δημαγωγικά ὅπως ἡ προαυγουστιανὲς κυβερνήσεις, ποὺ ἀντὶ νὰ προάγουν τὴν Ἑθνικὴν μας Οἰκονομίαν, μόνον ἀνωμαλίαις, ζημίαις καὶ καθυστερήσει, ἦσαν προορισμέναις νὰ ἐπιφέρουν.

Πρόκειται γιὰ τὴν ληφθεῖσαν τὰν Αὐγουστον τοῦ 1936 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου «ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ».

Ποῖα ἀγαθὰ γιὰ τὴν ἐν γένει Οἰκονομία τῆς Χώρας καὶ γενικώτερα γιὰ τὴν Γεωργία, πρόκειται νὰ προκύψουν ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ αὐτὴ ἀπόφασιν τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως μᾶς ὁμιλεῖ ὁ Ἑθνικὸς Κυβερνήτης κ. Ι. Μεταξᾶς εἰς τὰς κατωτέρω ἀνακοινώσεις του :

«Κατόπιν προηγηθείσης μελέτης καὶ συσκέψεως τῶν ἀρμοδίων ὑπουργῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν μου ἐτέθη ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ συμβουλίου σπουδαιότατη ἀπόφασις διὰ τὴν ἑθνικὴν μας παραγωγὴν, ἡ ὁποία ἐνεκρίθη παρ' ὀλοκλήρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Τονίζω τὴν μεγίστην σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ ἀπόφασις αὐτὴ τῆς κυβερνήσεως διὰ τὴν ἑθνικὴν οἰκονομίαν τῆς Χώρας, καὶ παρακαλῶ πάντας τοὺς πολίτας νὰ μελετήσουν αὐτὴν μετὰ προσοχῆς.

*Από τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἰσερχόμεθα εἰς νέαν περίοδον ἐντατικῆς ἀναπτύξεως τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς συντονισμένης πλέον καὶ ὀλοκληρωτικῶς συστηματοποιουμένης. Ἡ διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης συνιστωμένη κυβερνητικὴ ἐπιτροπὴ ἐν συμπράξει μετὰ τοῦ Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου διὰ τῆς ἐνεργείας τῆς θὰ δώσῃ νέον ρυθμὸν καὶ ἐντατικὴν ὠθησὶν εἰς τὴν ἐθνικὴν μας παραγωγὴν. Τὰ ἀγαθὰ ἐκ τούτου ἀποτελέσματα θὰ εἶνε μέγιστα.

Τοιαύτην σημασίαν ἀποδίδω εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην τῆς συνιστωμένης κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς, ἣτις θὰ τελῇ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. ἀντιπροέδρου τῆς κυβερνήσεως καὶ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὥστε δὲν θὰ λείψω καὶ προσωπικῶς ἀκόμη, ὄχι μόνον νὰ παρακολουθῶ τὸ ἔργον τῆς, ἀλλὰ καὶ νὰ παράσχω πρὸς τοῦτο πάντα τὰ μέσα διὰ τὴν ταχείαν αὐτοῦ εὐόδωσιν.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἔχει ὡς ἐξῆς: «Περὶ καταρτίσεως καὶ ἐφαρμογῆς ἐνιαίου σχεδίου συστηματικῆς ἀναπτύξεως τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς»:

Ἡ κυβέρνησις, ἐμφορουμένη ὑπὸ τῆς μερίμνης ὅπως ἐξασφαλίσθῃ εἰς ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέραν κλίμακα ἢ αὐτάρκεια τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας (ἐφ' ὅσον τοῦλάχιστον ἐξακολουθεῖ ἢ ἦδη ἀπὸ ἐτῶν διαρκούσα περίοδος τῆς ἐπὶ μᾶλλον κλειστῆς καὶ ἀπομονωμένης κατὰ χώρας οἰκονομικῆς ζωῆς), καὶ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ὡς ἐκ τούτου ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τῆς μεγίστης δυνατῆς ἐντατικοποιήσεως τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, ἀπεφάσισε νὰ συστηματοποιήσῃ τὴν ὅλην παραγωγικὴν προσπάθειαν τοῦ Ἔθνους ἐπὶ τῇ θάσει ὀλοκληρωμένου καὶ ἐνιαίου προγραμματικοῦ σχεδίου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀποφασίζεται ὡς πρώτη ἐνέργεια ὅπως αἱ ὑπηρεσίαι τῶν ὑπουργείων, τῶν ἀρμοδίων διὰ τοὺς διαφόρους παραγωγικοὺς κλάδους, διαταχθοῦν νὰ καταρτίσουν ἐν τῷ συντόμῳ χρονικῷ διαστήματι εἰδικὴν μελέτην καὶ καταστρώσουν συστηματικὸν πρόγραμμα τῶν συγκεκριμένων μέτρων ἅτινα πρέπει νὰ ληφθῶσιν εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐντὸς χρονικῶν ὁρίων—προβλεπομένων καὶ καθοριζομένων, κατὰ τὸ δυνατόν, ἐκ τῶν προτέρων—διὰ τὰ ζητήματα τῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς ἐντατικοποιήσεως τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παραγωγῆς.

Ἡ τοιαύτη κατάρτισις μελετημένων κατὰ κλάδους σχεδίων, περιλαμβανομένων ἐν λογικῇ ἀλληλουχίᾳ ὅλην τὴν σειρὰν τῶν συγκεκριμένων κατὰ κλάδους ἐπιδιώξεων τόσοσιν τοῦ παρόντος, ὅσον καὶ τοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον προσεχοῦς μέλλοντος, ἐν συνεχείᾳ δὲ καὶ ἡ βαθμιαία ἐν τῇ πράξει ἐφαρμογὴ τῶν σχεδίων τούτων τῆς παραγωγικῆς ἀναπτύξεως μὲ ρυθμὸν ἀνάλογον πρὸς τὰ ἐκάστοτε διατιθέμενα μέσα, ἔχει ἀποτελέσει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τὸ ἀντικείμενον τῆς φροντίδος καὶ τῆς δράσεως τῶν κυβερνήσεων καὶ εἰς χώρας ὅπου ἢ ἐν γένει οἰκονομικὴ ἐξέλιξις εὐρίσκειται εἰς στάδιον πολὺ πλέον προχωρημένον ἢ εἰς τὴν ἰδικὴν

μας. Κατὰ πολὺ μείζονα συνέπῳς λόγον ἢ τοιαύτη ἐπὶ μελετημένου σχεδίου ὀργανωμένη προσπάθεια θέλει ἀποδώσει καρποὺς εἰς χώρας ὡς ἡ Ἑλλάς, ὅπου ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις εἶνε εἰς τοὺς πλείστους κλάδους λίαν καθυστερημένη καὶ ἐπομένως τὰ ὑπάρχοντα περιθώρια περαιτέρω ἀναπτύξεως εἶνε πολὺ μεγαλύτερα καὶ πολὺ ἀμεσώτερον πραγματοποιήσιμα ἢ εἰς τὰς προηγμένας χώρας. Καὶ μικρὰ προσπάθεια δύναται οὕτω παρ' ἡμῖν νὰ ἀποδώσῃ ἄρκετὰ ἀμεσα καὶ πολλάκις σημαντικώτατα ἀποτελέσματα. Τὰ παραδείγματα τοῦ ἐνισχύουσι τὴν αἰσιδοξίαν ταύτην ἀντίληψιν τῆς κυβερνήσεως δὲν λείπουν εὐτυχῶς ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς χώρας μας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Πρὸ ὀλίγων μόλις ἐτῶν ἐγένετο λόγος περὶ ἀναπτύξεως καὶ διαδόσεως τῆς μικρᾶς ἕως τότε καλλιέργειας τοῦ θάμβακος καὶ ἤδη ὄχι μόνον αἱ ἀνάγκαι τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας διὰ τὰ περισσότερα εἶδη τῶν θαμβακερῶν προϊόντων καλύπτονται ὑπὸ τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς, ἀλλὰ καὶ ἀντιμετωπίζεται ὡς ἐπικείμενον καὶ ζήτημα ἐξαγωγῆς θάμβακος ἐξ Ἑλλάδος. Ἡ βελτίωσις ἢ ἀλλαγὴ τοῦ σπόρου τοῦ σίτου ὡς καὶ τῆς καλλιεργητικῆς αὐτοῦ τεχνικῆς, καὶ ἡ διὰ τῆς συγκεντρώσεως τοῦ σίτου προστασία ἠλάττωσε κατὰ ἑκατοντάδας χιλιάδων τόννων τὰς ἀνάγκαις τῆς εἰσαγωγῆς σίτου ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ ἐξοικονομεί οὕτω ἑκατομμύρια λιρῶν συναλλάγματος εἰς τὴν χώραν. Ἐκτὸς τῶν μεγάλων παραγωγικῶν ἔργων τῆς Μακεδονίας, καὶ ἡ κατὰ τόπους ἐκτέλεισις καὶ μικρῶν ἀποξηραντικῶν ἢ ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων θὰ προσθέσῃ πολυτίμους ἐκτάσεις εἰς τὴν ἀροτραίαν καλλιέργειαν, θὰ αὐξήσῃ τὴν παραγωγὴν καὶ θὰ μεταμορφώσῃ τὴν ὅλην οἰκονομικὴν ὄψιν καὶ κατὰ τὰς σημαντικῶν περιφερειῶν μαστιζομένων μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῆς πείνας καὶ τῆς ἐλνοσίας. Τῶν ὀλίγων τελευταίως ἐτῶν οἱ προστατευτικοὶ καὶ συναλλαγματικοὶ περιορισμοὶ ἤρκεσαν διὰ νὰ φθάσῃ ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία νὰ καλύπτῃ ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ἀνω τῶν ¼ τῆς ἐγχωρίας καταναλώσεως βιομηχανικῶν προϊόντων, εἰς τινὰς δὲ κλάδους νὰ φθάσῃ καὶ τὴν πλήρη αὐτάρκειαν. Αἱ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μελέται περὶ ἀξιοποιήσεως τῶν ἑλληνικῶν λιγνιτῶν καὶ περὶ συστηματικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἀλιείας δεικνύουν ὅτι μὲ ὄχι ὑπερβολικὰ μέσα καὶ μὲ ὀλίγην ὀργανωμένην προσπάθειαν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἀμεσα καὶ λίαν ἀξιόλογα ἀποτελέσματα καὶ εἰς τοὺς δύο αὐτοὺς κλάδους, εἰς τοὺς ὁποίους μέχρι σήμερον εἴμεθα εἰσαγωγεῖς.

Διὰ τὸν καταρτισμὸν τοιοῦτου προγράμματος τῶν ἀμεσωτέρων συγκεκριμένων ἐπιδιώξεων εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς μας, δὲν παραγνωρίζει ἡ κυβέρνησις, ὅτι εἰς πολλὰ ζητήματα χρειάζονται ἀκόμη εἰδικαί ἐρευναι καὶ μελέται πρὸς ἐξαγωγὴν ἐφαρμοσίμων συμπερασμάτων, ἀνταποκρινομένων εἰς τὰς πραγματικὰς ἀνάγκαις καὶ τὰς πραγματικῶς ἀκολουθητέας κατευθύνσεις. Εἰδικώτερον διὰ τὴν γεωργίαν θέλει διεξαχθῆ ἡ

γεωργοοικονομική Έρευνα τής χώρας, ητις καιτοι από ἐτών νομοθετηθεῖσα καὶ ἀνατεθεῖσα εἰς ἐπιτροπὴν εἰδικῶν, δ' αὖ τὸ ἔργον τῆς ὁποίας διετέθησαν καὶ αἱ ἀπαιτούμεναι πιστώσεις, ἐν τούτοις μέχρι σήμερον δὲν ἤρχισεν ἀκόμη νὰ ἐκτελήται. Ἐκ παραλλήλου ὁμως ἡ κυβέρνησις θεωρεῖ ὅτι ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τὰ πλείστα ἐκ τῶν ζωτικωτάτων ζητημάτων τῆς παραγωγῆς μας ὑπάρχουν ἤδη ἔτοιμοι μελέται, ἀφ' ἑτέρου δὲ δι' ἄλλα ὑπάρχει πάντως τὸ ὑλικὸν τῶν στοιχείων καὶ δεδομένων, ἐπὶ τῇ θάσει τῶν ὁποίων δύνανται νὰ χαραχθοῦν αἱ γενικαὶ τοῦλάχιστον γραμμαὶ τῶν ἐνδεικνυομένων καὶ ἐφαρμοστέων συμπερασμάτων.

Αἱ γενικαὶ αὐταὶ γραμμαὶ δέον νὰ ἀνταποκρίνονται εἰς τοὺς γενικοὺς τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς σκοποὺς, τῆς μειώσεως τοῦ κόστους, τῆς βελτιώσεως τῆς ποιότητος καὶ τῆς ὁργανώσεως διὰ τὴν διάθεσιν τῶν προϊόντων, καταβαλλομένης ἰδιαίτερος τῆς προσοχῆς ὅλων τῶν ἀρμοδίων εἰς τὴν συλλογικὴν ἰδίαν ὁργάνωσιν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν προϊόντων μας, τὴν διάδοσιν τῶν εἰς τὰς ξένας ἀγορὰς καὶ τὴν προστασίαν τῶν μέχρι τῆς καταναλώσεως. Ἐπὶ τῇ θάσει τῶν γενικῶν τούτων γραμμῶν καὶ τῶν μέχρι τοῦδε εἰς ἕκαστον κλάδον γενωμένων μελετῶν καὶ συλλεγέντων δεδομένων εἶνε ἀσφαλῶς δυνατὴ ἡ διαμόρφωσις προκαταρκτικῶν τοῦλάχιστον συμπερασμάτων καὶ ἡ κατάστρωσις ἐνὸς προγράμματος ἐκ τῶν πρώτων τοῦλάχιστον ἐπιβαλλομένων ἐνεργειῶν εἰς ἕκαστον κλάδον.

Ἐξ ἄλλου ἡ διατύπωσις καὶ ἡ ἐναρξὶς ἐφαρμογῆς τοῦ δι' ἕκαστον κλάδον καταρτισθησομένου προγράμματος, ὄχι μόνον δὲν θέλει ἐμποδίσει, ἀλλὰ καὶ πολὺ θὰ βοηθήσῃ τὴν ἐκ παραλλήλου πρόδοον τῆς ἐρεῦνης, ἐγγυτέρας παρακολουθήσεως καὶ βαθυτέρας γνώσεως τῶν σχετικῶν ζητημάτων. Ἡ τυχὸν οὕτω ἐκ τῶν πραγμάτων καὶ σὺν τῇ προόδῳ τῆς ἐργασίας ἐνδειχθησομένη τροποποίησις τῶν ἀρχικῶν συμπερασμάτων καὶ τῆς ἀκολουθημένης πορείας δέον νὰ εὐρίσκη πάντοτε τὰς ἐνεργείας του, ἀνευ οὐδεμιᾶς προκαταλήψεως, εἰς τὰ δεδομένα τῆς ἀποκτωμένης πείρας. Ἡ διὰ τῆς προγραμματικῆς δράσεως καὶ ἐφαρμογῆς ἀποκτωμένη γνώσις καὶ πείρα θὰ εἶνε διὰ τὰς ὑπηρεσίας ὁδηγὸς πολὺ ζωντανώτερος καὶ ἀσφαλέστερος ἀπὸ τὰς ἀτέρμονας προμελέτας καὶ θεωρητικὰς συζητήσεις.

Διὰ νὰ εἶνε ὁμως δυνατὴ ἡ συστηματικὴ παρακολούθησις τῶν καταρτισθησομένων προγραμμάτων ἐνεργείας εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἔγκαιρος ἀντίληψις καὶ παρέμβασις πρὸς ρύθμισιν τῆς ἀκολουθητέας ἐκάστοτε κατευθύνσεως, ἔτι δὲ καὶ ἡ λελογισμένη καὶ κατὰ σειρὰν σπουδαιότητος χρησιμοποίησις τῶν πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν παραγωγικῶν σκοπῶν διατιθεμένων ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς χώρας μέσων, ἡ κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ ἀντιμετωπίσῃ κατὰ τρόπον ὁργανικὸν καὶ τὸ ζήτημα τῆς ὁλοκληρώσεως καὶ ἐναρμονίσεως ὅλων τῶν ἐπὶ μέ-

ρους ἐνεργειῶν τοῦ κράτους διὰ τὴν ἐθνικὴν παραγωγήν.

Ἡ κυβέρνησις, ἐμπνεομένη ἀπὸ θερμουργὸν πίστιν εἰς τὰ πρῶμένα τοῦ Ἔθνους καὶ εἰς τὴν ἀσφαλῆ καλυτέραν αὐριον τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, διὰ μεθοδικῆς καὶ συντόνου ἐργασίας, θεωρεῖ ὅτι ἡ χώρα διαθέτει τὸ ἀπαιτούμενον ὑλικὸν εἰς πλουτοπαραγωγικὰς καὶ ἠθικὰς δυνάμεις, ἀλλὰ ἡ καρποφόρος ἐκμετάλλευσις τούτων εἶνε κυριώτατα καὶ πρωτίστως ζήτημα συστηματοποιουμένης χρησιμοποίησεως οὐτῶν, δι' ὁργανικῆς ὁλοκληρώσεως καὶ καταλλήλου συντονισμοῦ τῶν κατ' ἰδίαν προσπαθειῶν καὶ τῶν καθ' ἕκαστα μέτρων προστασίας εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς τῆς παραγωγικῆς δράσεως τοῦ Ἔθνους. Καὶ αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ συντονισμένη προσπάθεια, συντακτικὴ ἐν πνεύματι ἐναρμονίσεως τῶν ἐπὶ μέρος ἐνεργειῶν καὶ ἐν πνεύματι χρονικῆς συνεχείας, ἀλληλουχίας καὶ σταθερότητος τοῦ ἐφαρμοζομένου προγράμματος, εἶνε, ὡς γνωστόν, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον αἰσθητότατα ἐλλεῖπει παρ' ἡμῖν εἰς τὴν ὀλὴν κρατικὴν μηχανήν.

Εἶνε δυστυχῶς πολὺ γνωστὰ τὰ ὅποια καὶ αἱ ζημίαι τοῦ ἀπὸ πίπτου εἰς βάρος τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας, λαμβανομένης ἐν τῷ συνόλω τῆς, λόγω τῆς ἐλλείψεως μελετημένου καὶ ἐγκάιρου συντονισμοῦ τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν προστατευτικῶν ἐπεμβάσεων τοῦ κράτους εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς. Τόσον τοῦτο εἶνε ἀληθές, ὥστε ἀπὸ ἐτῶν ἤδη ἔχει μορφωθῆ καὶ εἶνε διάχυτος εἰς τὸν ἐργαζόμενον λαὸν ἡ ἐντύπωσις ὅτι ἡ κρατικὴ ἐνέργεια εἰς ὀρισμένους κλάδους ἀγνοεῖ ἐντελῶς, ἡ ἀναδιπλασιάζει ἀστόχως ἢ ἀκόμη καὶ καταπολεμεῖ ἀσυναισθήτως τὰς ἐνεργείας τοῦ ἰδίου τοῦ κράτους εἰς ἄλλους κλάδους ἢ ἐν γένει πρὸς ἄλλας κατευθύνσεις. Πρὸχειρα εἶνε, μὲ τὰς θαρείας συνεπειὰς τῶν καὶ τοὺς κινδύνους ποὺ δημιουργοῦν πολλάκις διὰ τὴν ἐθνικὴν μας οἰκονομίαν, τὰ πλέον κτυπητὰ παραδείγματα τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως συντονισμοῦ καὶ ἀλληλουχίας τῶν κατευθύνσεων τοῦ κρατικοῦ ὁργανισμοῦ, τῆς ἀνεπαρκοῦς ἢ καὶ ἀνυπάρκτου ἐναρμονίσεως τῶν ἀντικρουομένων συμφερόντων, τῆς ἐλλείψεως τοῦ προσήκοντος μέτρου πρὸς συμβιβασμὸν τῶν ἀναγκῶν γεωργίας καὶ βιομηχανίας, εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, βιομηχανίας καὶ ἐμπορίου, βιομηχανίας καὶ ἐργασίας, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἡ κυβέρνησις ἀποδίδει τὴν μεγαλυτέραν σημασίαν εἰς τὴν διόρθωσιν τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου κυριολεκτικῶς ἀναρχίας μέχρι τοῦδε καταστάσεως.

Ὡς ἀνωτάτην διοικητικὴν ἀρχήν, συγκεντροῦσαν τὴν μελέτην, παρακολούθησιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ ὡς ἄνω σκιαγραφεθέντος προγράμματος ὁλοκληρωμένης καὶ συστηματικῆς ἐνεργείας πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς, τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισεν ὅπως συστήσῃ κυβερνητικὴν ἐπιτροπὴν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς ἀποτελουμένην ἐκ τῶν ἀρμοδίων ὑπουργῶν καὶ προσωρισμὸν ἔχουσαν νὰ ἐπεξεργάζεται κατὰ κλάδους καὶ ἐν συνδυα-

σμῶ ὡς καὶ νὰ συντονίζῃ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ὅλας τὰς ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς ἐνεργείας τοῦ κράτους.

Ἡ οὕτω συνιστωμένη κυβερνητικὴ ἐπιτροπὴ τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς θὰ περιλαμβάνῃ ἐκτὸς τῶν δύο ἀμεσωτέρων ἀρμοδίων ὑπουργῶν, ἤτοι τῶν ἐπὶ τῆς Γεωργίας (γεωργίας, κτηνοτροφίας, δασῶν κλπ.) καὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (ἐμπορίου, βιομηχανίας, μεταλλείων καὶ ἀλιείας κλπ.) ἐντεταλμένων μελῶν τῆς κυβερνήσεως, καὶ ὅλους τοὺς ἀπὸ ἄλλων ὑπουργείων ἀρμοδίως ἐπιδρῶντας εἰς τὰ συμφέροντα τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς. Οὕτω θὰ μετέχῃ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ καθορίζεται ἐν συντονισμένῃ μελέτῃ ποῖον εἶνε τὸ ἐν συνόλῳ καὶ ἐπὶ μέρους δι' ἕκαστον κλάδον ποσοστὸν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, τὸ ὁποῖον ἐνδείκνυται καὶ δύναται ὡς οἶον τε ἀκινδύνως νὰ ἀφαιρήται καὶ νὰ διατίθεται ὅσον τὸ δυνατόν παραγωγικώτερα ὑπὲρ τῶν δημοσιονομικῶν ἀναγκῶν. Θὰ μετέχῃ ἐπίσης ὁ ὑφυπουργὸς τῆς Ἐργασίας, ἕνα ἐκπροσωπῆται ἢ ἀποψὶς τοῦ ἐργατικοῦ παράγοντος, ὅστις, ἄλλοτε πιέζων καὶ ἄλλοτε πιεζόμενος, ἐπεμβαίνει πάντως εἰς ὅλον τὸν μηχανισμόν τῆς ἐναρμονίσεως τῶν τιμῶν τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν δυνατοτήτων ἀγοραστικῆς δυνάμεως πρὸς ἀπορρόφησίν τῆς. Θὰ μετέχουν τέλος, διὰ τὰ ζητήματα τῆς οἰκονομικωτέρας διεξαγωγῆς τῶν μεταφορῶν καὶ τῆς ἐναρμονίσεως τῶν διαφόρων συγκοινωνιακῶν μέσων, οἱ ἀρμοδίιοι ὑπουργοὶ ἐπὶ τῶν Σιδηροδρόμων ἀφ' ἑνός, ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἀφ' ἑτέρου. Ἡ ἐθνικὴ μας ναυτιλία ἄλλως τε, ἐκτὸς τῆς ιδιότητός της ὡς μέσου μεταφορᾶς ἐν τῇ ἐγχωρίᾳ οἰκονομίᾳ, ἀποτελεῖ καὶ ἴδιον πλουτοπαραγωγικὸν κλάδον, ἐργαζομένη καὶ ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ καὶ ἀποδίδουσα πολὺτιμον πρὸσόνον εἰς συνάλλαγμα διὰ τὴν χώραν.

Τοιαύτην ἔχουσα ὠλοκληρωμένην σύνθεσιν ἢ ἐξ ὑπουργῶν ἐπιτροπὴ τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς θὰ ἀποτελῇ παγίαν συλλογικὴν ἀρχήν, ἐπεξεργαζομένην, προωθοῦσαν καὶ συντονίζουσαν τὰς σχετικὰς ἐκδηλώσεις τῆς κρατικῆς ἐνεργείας. Συνεδριάζουσα τακτικῶς ἀπαξ τοῦλάχιστον καθ' ἑβδομάδα, ἢ ἐπιτροπὴ θὰ ἀνασκοπῇ ὅλα τὰ ἐμφανιζόμενα σχετικὰ ζητήματα, θὰ ἀποφασίζῃ ἀπὸ κοινοῦ τὰ ἐνδείκνυόμενα μέτρα καὶ θὰ φροντίζῃ διὰ τὴν ἐν ἀρμονικῶ συνδυασμῶ ἐπίσης ἐφαρμογὴν αὐτῶν. Θὰ παρακολουθῇ τὴν ἐφαρμογὴν ταύτην ἐν τῇ ἐκτελέσει καὶ θὰ λαμβάνῃ δι' ἐγκαίρου καὶ ταχείας ἐπεμβάσεως τὰς ἐνδείκνυόμενας ἀποφάσεις τροποποιήσεως ἢ καὶ ἐγκαταλείψεως τῆς ἀκολουθηθείσης τυχόν ἐσφαλμένης πορείας.

Συμβουλευτικὸν ὄργανον τῆς κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς, συμφῶνως καὶ πρὸς τὰ ἀλλαχοῦ, ἰδίως ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ ἐφαρμοζόμενα, θὰ εἶνε τὸ ἀνώτατον οἰκονομικὸν συμβούλιον τοῦ κράτους.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τὸ ἀνώτατον οἰκονομικὸν συμβούλιον θέλει ἀναδιοργανωθῆ ἐπὶ εὐρυτέρων θάσεων, τόσον ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν του, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐν τῇ πολιτείᾳ θέσιν

καὶ τὸ ἠθικὸν κύρος του. Ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ πεδίου θὰ ἀποτελῇ τὸ κύριον συμβουλευτικὸν σῶμα τῆς κυβερνητικῆς ἀρχῆς καὶ θὰ ἐνισχυθῇ δι' ἐπιτροπῆς ἐμπειρογνομόνων ὡς καὶ διὰ καταλλήλου ὑπηρεσίας ὑπολλήλων, παρέδρων καὶ εἰσηγητῶν, προσλαμβανομένων ἢ ἀποκτωμένων ἐπὶ τῇ θέσει εἰδικῶν προσόντων καὶ εἰδικῆς προπαρασκευῆς.

Τὸ ἀνώτατον οἰκονομικὸν συμβούλιον θὰ ἀποτελέσῃ οὕτω τὸν διαρκῆ συμβουλευτικὸν παραστάτην τῆς κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς, γνωμοδοτοῦν πρὸς αὐτήν, εἴτε κατόπιν σχετικῶν ἐρωτημάτων εἴτε καὶ αὐτεπαγγέλτως, ἐφ' ὅλων τῶν ζητημάτων τῆς ἀρμοδιότητός του, καὶ δὴ ὄχι μόνον ἐπὶ τῆς προτιμητέας εἰς ἕκαστον θέμα πολιτικῆς, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν αὕτη, ἀπαξ χαραχθεῖσα διὰ νόμων ἢ διὰ κυβερνητικῶν ἀποφάσεων, ἐφαρμόζεται καλῶς ἢ κακῶς ἐν τῇ πράξει, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς παρακολουθήσεως τοῦ ἀνωτάτου οἰκονομικοῦ συμβουλίου κρινομένων ὡς ληπτέων μέτρων ἐν τῇ ἐκτελέσει.

Διὰ τῆς συνεργασίας ἀφ' ἑνός μὲν τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν τῶν ὑπουργείων, αἵτινες θὰ καταρτίσουν καὶ θὰ εἰσηγηθῶν τὸ κατὰ κλάδους πρόγραμμα τῆς παραγωγικῆς πολιτικῆς τοῦ κράτους, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς ἤδη ὀργανικῶς συνιστωμένης μονίμου ἐπιτροπῆς τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ ἰδιαιτέρου αὐτῆς ἐρευνητικοῦ ὄργανου καὶ γνωμοδοτικοῦ συμπαραστάτου ἀνωτάτου οἰκονομικοῦ συμβουλίου, ἢ κυβέρνησις ἔχει τὴν πεποίθησιν ὅτι θέλει ἐξασφαλισθῆ κατὰ τὸν μεθοδικώτερον καὶ ἀποδοτικώτερον τρόπον ἢ ἐφαρμογῇ τοῦ καταλλήλου παραγωγικοῦ προγράμματος κατὰ κλάδους ὡς καὶ ἢ ἐναρμόνιαις καὶ ὁ συντονισμὸς ὅλων τῶν σχετικῶν μὲ τὴν παραγωγὴν ἐνεργειῶν τοῦ κράτους, ἐπὶ μεγίστην ὠφελείαν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας τῆς χώρας.

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ ΠΡΩΤΟΣ ΑΓΡΟΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Καὶ ὁ Ἕλλην ἀγρότης ἀνεγνώρισε τὸ ἔργο αὐτὸ τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ μὲ μιὰ πανηγυρικὴν ἐκδήλωσιν ἀνακηρύσσοντας αὐτὸν «ΠΡΩΤΟΝ ΕΛΛΗΝΑ ΑΓΡΟΤΗΝ». Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν γεωργικῶν ἐπιμελητηρίων ὅλης τῆς Χώρας παρουσιάσθησαν τὴν 2 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἐνώπιόν του καὶ ἀφοῦ τοῦ ἐξέφρασαν τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν ἀγροτῶν πρὸς αὐτόν, τοῦ ἀνεκοίνωσαν τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τῶν κατὰ τόπους γεωργικῶν συνελεύσεων τῶν ἐπιμελητηρίων διὰ τῆς ὁποίας: Ὁ κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς ἀνακηρύσσεται πρῶτος ἀγρότης τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοῦ ἐπέδωκαν καὶ ἀναμνηστικὸν δῶρον ἕνα ἀργυροῦν κύπελλον πλήρες σίτου. Ἐπὶ χρυσῆς δὲ πλακὸς ποῦ καλύπτει τὸ κύπελλον εἶνε γραμμῆν ἢ φράσιν:

«ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΝ κ. ΙΩΑΝΝΗΝ ΜΕΤΑΞΑΝ

ἌΝΑΚΗΡΥΣΣΟΥΣΙ ΠΡΩΤΟΝ ΕΛΛΗΝΑ ΑΓΡΟΤΗΝ ΕΥΓΝΩΜΟ-
ΣΥΝΗΣ ΕΝΕΚΑ ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛ-
ΛΑΔΟΣ».

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως μὲ καταφανῆ συγκίνησι ἀπήν-
τησε στίς προσφωνήσεις τῶν προέδρων τῶν γεωργικῶν ἐπιμελη-
τηρίων ὡς ἑξῆς:

«Ἐγὼ πρῶτον νὰ σᾶς εὐχαριστήσω θερμότατα διὰ τὴν τιμὴν
τὴν ὁποίαν μοῦ κάμνετε μὲ τὴν ἀνακήρυξίν μου ὡς πρώτου ἀγρό-
του τῆς Ἑλλάδος. Τὴν τιμὴν ταύτην συναισθάνομαι βαθύτατα.
Μὲ τὴν ἀνακήρυξιν αὐτὴν δὲν μὲ μεταθέτετε καὶ πολὺ μακρὰν ἀπὸ
τὴν ἐκ καταγωγῆς ιδιότητά μου. Διότι καὶ ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μή-
τηρ μου ἦσαν καλλιεργηταὶ τῆς γῆς. Ἐὰν ἡ τύχη μὲ ὤθησεν εἰς
τὸ ἐπάγγελμα τῶν ὄπλων αὐτὸ δὲν ἔβλαψε καὶ πολὺ τὴν ιδιότη-
τά μου. Εὐρίσκομαι ἐπομένως εἰς τὴν οἰκογένειάν σας, καὶ αἰσθάνομαι
βαθύτατα τὸν πόνον σας, αἰσθάνομαι βαθύτατα τὴν χαρὰν
σας, αἰσθάνομαι βαθύτατα ὅτι οἱ ἀγρόται αἰσθάνονται. Οἱ λόγοι
διὰ τοὺς ὁποίους μὲ ἀνακηρύσσετε πρῶτον ἀγρότην τῆς Ἑλλά-
δος μὲ συγκινοῦν ἀκόμη βαθύτερα διότι εἶδα ὅτι τὴν προσπάθειά
μου ν' ἀνυψώσω τὸν ἀγροτικὸν κόσμον τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος εἶ-
ναι ὁ κυριώτερος παράγων τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, διότι εἶδα, ἐ-
παναλαμβάνω, ὅτι τὴν προσπάθειάν μου ν' ἀνυψώσω τὸν ἀγροτι-
κὸν κόσμον τόσον τὴν ἠσθάνθη ὁ ἀγρότης.

» Ἀκόμη περισσότερο μὲ συγκινοῦν οἱ λόγοι σας διότι βλέ-
πω ὅτι θέλετε νὰ ἀνταποκριθῆτε ὅσον τὸ δυνατόν πληρέστερον
καὶ νὰ μὲ βοηθήσετε μὲ ὅλην σας τὴν δύναμιν, εἰς τὰ μέτρα τὰ ὁ-
ποῖα λαμβάνει ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ καταστήσῃ εὐτυχεῖς τοὺς ἀ-
γρότας. Καὶ ὅταν λέγω εὐτυχεῖς ἐννοῶ εὐχαριστημένους διότι εἶ-
ναι ἀγρόται, εὐχαριστημένους διότι ἡ γῆ ἀποδίδει, εὐχαριστημέ-
νους τέλος πάντων διότι ἡ τύχη τοὺς ἔφερε εἰς ἓν ἀπὸ τὰ εὐγενέ-
στερα ἐπαγγέλματα. Μὴ λησμονεῖτε ὅτι ἀπὸ τοὺς ἀγρότας ἐξαρ-
τᾶται ἡ εὐημερία τῆς Ἑλλάδος. Ἀπὸ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς
προέρχονται τὰ μέσα τῆς ζωῆς μας, τὰ μέσα τῆς ἀσφαλείας μας,
εἰς αὐτὴν στηρίζεται ἡ Βιομηχανία καὶ πρέπει νὰ εἰσθε βέβαιοι
ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ σᾶς παράσχῃ κάθε βοήθειαν».